

PCU KALATA'N M'LILI MUA HELELI NWANLIN KOLINTI ASONUN MMA'N-MC'N

M'wə nun'n

Anin Kolinti ti Akayi mân nûn anun kulo kpili kpa. Ene be fele mân sô'n Gelesi, o wə Aboloci mân nûn anun. Ebélé menian'n-mô sô amvan dœvn, eße ajvamannin ebô'n y'ô ti bé junman o. Pôlv lili junman ebélé afue kûn sala nsian o bôli Asonun'n (Junman 18). Mélé mə Pôlv 'kélé kalata ehi'n, anin o wə Azi mân nûn anun kulo'n mə be fele yí Efêzî nûn asu. Kolinti asonun mma'n mmie-mô nûn bé asonun nûn anun kalata wali tulî Pôlv ke kosuan'n-mô mə b'a bisa'n, o mán bé yí nwûn asan.

Ké yé nwun yí Pôlv kalata ehi nûn anun nnyuan, o man svanlan y'ô kélé man yí o. Kalata ehi, anianman Sôsvetenin yê Pôlv manlin o heleli o (yí ti 1.1). Anianman sô'n ti Kilisi svanlan, nan kusú yé nzí man yí nwûn ejole fíí.

Pôlv a hye kalata ehi nûn anun nnyuan. Alimua lika dîe'n (yí ti 1-6), yé nwun yí ke Pôlv nûn anianman'n-mô b'a li amannie a yue, nan kusú ejole kpôle nsan wə nun m'ô jîjî Pôlv o: (1) asonun mma'n-mô a bubu bé nwûn nun (yí ti 1.10-4.21), (2) svanlan kûn nûn yí si ayî nûn a la (yí ti 5), (3) asonun mma'n mmie-mô sanman sanman bé nwûn bé mô be nzí man Nyanmian nûn anyunnun (yí ti 6). Ehika ati, Pôlv le kan kele asonun mma'n-mô ke bë sésie anyunnunguasie ejole sô'n-mô, nán bë tânlân wə anvannze nun.

Líka'n m'ɔ tɔ sv nnyuan'n (yí ti 7-16), Pɔlv le man bé kosuan'n-mɔ anwvn asan. ɔ le kan ajaa nún anwvn ejøle (yí ti 7). ɔ le kannzv bé ke be síe bé nwvn ye wɔ amvuan'n-mɔ anwvn (8.1-11.1). ɔ le kan yé Min Alie nún anwvn ejøle (11.2-34). ɔ le kan kele bé ke be kpónndɛ Wawɛ Nwannzan-nwannzan nún acedie'n m'ɔ bvka asənün'n, ɛsɛ bɔbɔ, be nánndi wɔ ehulo nun (12-14). ɔ le kan ewuetinnge nún ejøle (yí ti 15). Kalata nún agualie nun (yí ti 16), Pɔlv le kan kele bé ke o 'ba sín bé nwvn elɔ, o de Zoluzalemvvn elɔ ehianfue'n-mɔ keti'n mɔ be le tu'n o fa kɔ. ɛsɛ o le bisa bé ahin.

Ahin ebisa

¹ Mín Pɔlv mɔ Nyanmian a hulo o'a fele míñ maan m'an kaci Kilisi Zozi bɔfvue'n, mìn nvn yé nianman Sosuténin, yé yé ye le kele kalata ehi o.

² Ye le kele kalata ehi ye nwan emɔ Kolinti asənün mma'n-mɔ. Emɔ asənün'n tı Nyanmian díe. Nyanmian a fa emɔ ete'n-mɔ o'a hye emɔ, o'a man emɔ a yɔ nwannzan-nwannzan, o fi junman'n mɔ Kilisi Zozi a li'n dunman nun. ɔ'a fele emɔ ke emɔ nvn Kilisi Zozi be yó munmuhan kvn be tánlan anwvntie nun. ɔ'a fele emɔ nvn asənün mma'n-mɔ mɔ be wɔ kulo kulo'n-mɔ kvalaa asv'n. Be de yé Min Zozi Kilisi be di ke yé kusu ye de yí ye di'n.

³ Ye 'bisa emɔ ahin. Yé Si Nyanmian Kpili nvn yé Min Zozi Kilisi, be yéyila emɔ sv, be nwún emɔ anwvn anwunnvoe, be mán emɔ alva cíci bé nwvn.

Asina

⁴ Nyanmian nanndi Zozi Kilisi sv o'a nwun emɔ anwvn anwunnvoe. Anwunnvoe so'n mɔ Nyanmian a nwun emɔ nún ati, cian daa mìn da yí asi.

5 Ḷ sanlin ke, kēmō emō nvn Zozi Kilisi a yō kvn'n, Nyanmian a būka emō man emō dedi nūn a hō yí nyunnun kpa. Ḷ a man emō sī yí nwvn ejole'n kpa, esē emō sī yí nvan ejole'n kan kpa.

6 Afi, Kilisi anwvn ejole'n mō emō tili nūn a sōndian kpa wō emō afian.

7 Ḷ man emō mō be le nwvnnde mēle mō yé Min Zozi Kilisi 'ba yí yí nwvn kele'n, emō mmian man Nyanmian acedie fūi anwvn.

8 Nyanmian 'man emō jinlan bē ja nun kpundiin dede o kā ju yí ayuelie. Yí dīe anin cian mō Zozi Kilisi kā a'n, svanlan fūi nnyan man emō anwvn ejole ete o ngan man.

9 Nyanmian dīe, o nnaka man svanlan. Yí yē o'a fele emō ke emō nvn yí Wa Zozi Kilisi m'ō tī yé Min'n yó kvn o.

Asənin nin anun mmubue'n

10 Anianman-mō, mīn 'selē emō mīn bvtv bē ke yé Min Zozi Kilisi dunman nun, emō mān bē afian sē, nan nán be bubu bē nwvn nun. Emō mān bē ajvnlin yó kvn. Emō mān bē nvan sē bē nwvn kpa bōkōo.

11 Afi, anianman-mō, balasua'n mō be fele yí Kolowe nūn anwvn menian a a yí mīn anzvti ke akpulowa a tō emō afian.

12 Akpulowa sō'n yō le ke svanlan bie jasv a, yí nwan: "N wō Pōlv afan", bie kvsu nwan: "N wō Apoləsv afan", bie kvsu nwan: "N wō *Sefasi afan", bie kvsu nwan: "N wō Kilisi afan."

13 Hei! Yí ti, emō jvnlin ke kulo svanlan nvn Kilisi sē o? Asv mīn, Pōlv, mīn yē n wuli kvlvwa nūn asv wō emō dunman nun o? Asv Pōlv dunman nun yē be sōnlin emō o? Cēcē!

14 Nan mìn 'da Nyanmian ası ke m'an nzonùn man emə anun bie fíí ke bian'n mə be fele yí Kilisi-pusi'n o nun Gayiyusi ala.

15 O man svanlan fíí ngvala o nze man ke be sɔnùnlın yí wə míñ dunman nun.

16 Ese n zonùnlın bian'n mə be fele yí Sutefanasi'n nun yí sasv'n-mə. Be yi bé a, mìn nne nni man ke n zonùnlın svanlan ngacile biekun o.

17 Afı Kilisi a nzvan man míñ ke m mála n zónùn svanlan. Nan o svanlin míñ ke m mála m mó yí Ejølekpa'n n géle menian'n-mə. Ejølekpa sɔ'n mə míñ bɔ'n, nán kulo svanlan dasannin ngelé ejøle o. O sanlıñ ke se kulo svanlan dasannin ngelé ejøle yé míñ bɔ a, anın Kilisi ewue'n m'ɔ wuli kuluwa nún asu'n tı mgban.

Kilisi kuluwa nún anwvn ejøle'n

18 Ehı, Kilisi ewue'n m'ɔ wuli kuluwa nún asu nún anwvn ejøle'n, o tı kvasianzemvn ejøle man menian mə be le minlin'n. Nan yé mə y'a nyan yé ti'n, ejøle sɔ'n tı Nyanmian tunmin.

19 Afı b'a hele wə Ehelə Ejøle nín anun ke Nyanmian nwan:

Min 'ba man ngelefve'n-mə kaci senvvə.

Min 'ba seci bé mə be le ajvnln nín ajvnln'n.

20 Nan o tı sva a, anın bengelgefve'n halı nin? Zufv'n-mə mə be sı *mala'n anaan Geleki'n-mə mə be sı jvjo'n, bé bengelgefve'n halı nin? Nyanmian a hele ke eyuadı ehı anun ngelé'n tı kvasianzemvn!

21 Eyuadı'n nun yí ngelé m'ɔ sı'n, o'a nnwun man ke Nyanmian sı ngelé o. Ehika atı, Kilisi ewue'n m'ɔ wuli kuluwa nún asu anwvn ejøle'n mə yé kan'n, eyuadı'n bu yí kvasianzemvn. Nan kvsu Nyanmian

nanndi ejole so nın asu, o de bę mo be de be di'n ngvan.

²² Zufu'n-mo kulo ke be nwun asinbenwun ninne bę nyinsu nán b'a le b'a li. Geleki'n-mo kusu kulo ke be fa bę muonun bę ti anun ngel'e'n dede be nwun Nyanmian.

²³ Nan yé dıe, Zozı Kilisi mo b'a bu b'a yı kuluwa nın asu nın anwun ejole yę ye kan o. Ejole so'n jıjı Zufu'n-mo. Bę mo be ti man Zufu nın anyunnun an, ejole so'n ti kvasianzemvn.

²⁴ Nan bę mo Nyanmian a fele bę yı nwvn'n, Zufu o, m'o ti man Zufu o, bę kvalaa be nwun yı ke Nyanmian tunmin'n wə Kilisi anun, esee Nyanmian ngel'e'n wə Kilisi anun.

²⁵ Afi, menian'n-mo bu ke Nyanmian a se. Nan kusu yı esee mo o'a se'n, o si ngel'e o tala menian'n-mo ngel'e mo bę nwan be si yı sunman'n. Menian'n-mo nwan Nyanmian ti efvan. Nan kusu, yı efvan m'o ti'n, o le anwvnsele o tala menian'n-mo anwvnsele mo bę nwan be le yı sunman'n.

²⁶ Anianman-mo, emo muonun tú bę nyin be nian bę afian ke emo mo Nyanmian a fele be yı nwvn'n, ngel'efvę a nzvn man nun, tunminfvę a nzvn man nun, dıhyie kusu a nzvn man nun.

²⁷ Nan Nyanmian dıe, like mo eyuadı'n bu yı kvasianzemvn'n y'o fa o gua ngel'efvę'n-mo anyunnun asi o. Esse like mo menian'n bu yı betee'n y'o fa gua m'o y'o si nın anyunnun asi o.

²⁸ Esse like mo menian'n-mo mmu man yı bie'n, m'o ti mgban mgban bę nyunnun'n yę Nyanmian fa o secı mo be bu yı ke o ti kpa sunman nın o.

²⁹ Nyanmian yo yı so nán kulo sunlan fü a ndu man yı nwvn o'a ngele man yı.

30 Ḍ sanlin ke Nyanmian adawulvman yê emo nvn Zozi Kilisi a yo kvn. Nyanmian adawulvman, Zozi Kilisi a hele yé ngelē. Ḍ'a man y'a yo se se, Ḍ'a man yé nwvn a ti esē Ḍ'a man y'a nyan yé ti.

31 Ḍ'a man Ehele Ejole nun a kpin sv. Yí nwan:
*Svanlan mo yí nwan o le tuyí nwvn'n,
 anun o tú yí nwvn wo like mo yé Min a yo nin anwvn.*

2

Ejolekpa'n mo Pəlv bɔ'n

1 Ehī, anianman-mo, mele mo m malī emo anwvn elō m məlī Nyanmian nvialie nun Ejolekpa'n n geleli emo'n, m'an ngolo man míñ nvan nun anaan m'an ngelē emo ke míñ sī ngelē.

2 Afì anin o wɔ míñ kunnun ke se míñ ba emo anwvn elō a, Zozi Kilisi m'ɔ wuli kolvwa nin asv nin angvunmin ala anwvn ejole yê míñ 'kan o.

3 Ehīka ati, mele mo m malī emo anwvn elō'n, n nolí míñ nwvn nun, esē anin míñ sulo, míñ nwvn wvsu míñ kpa.

4 Ejole mo n ganlin o nvn Nyanmian ninnge'n mo n gekeleli emo'n, m'an ngolo man míñ nvan nun m'an gele man emo ke míñ sī ngelē. Nan tunmin sv, Nyanmian Wawē'n muonun a man emo a nwun yí ke ejole so'n ti ananhōle.

5 Ḍ man emo dedi'n mo emo le yí'n, o fi man kulo svanlan ngelē'n m'ɔ sī nin anwvn. Nan emo dedi'n mo emo le yí'n fi Nyanmian tunmin nin anwvn.

Nyanmian ngelē'n

6 Nan kvsu ngelē ejole kvn yê míñ 'ba han míñ kele menian mo bē dedi nin a tin wɔ Nyanmian ninnge'n-mo anun o. Ngelē ejole so'n, o fi man mān

ehi anun, ese o fi man be mo be sie man ehi mo be tunmin'n 'ba yue nin elo.

⁷ Nan ngele ejole ss'n, o ti Nyanmian nvialie nun ngele ejole. O'a fa o'a fia menian'n-mo. Asannan nan Nyanmian a sesie man'n, o yeli ajunlin ke o 'man ye tanlan yi anunminnyanmun nin anun bie. Ehi ka ati, o'a yi nvilie nun ngele ejole so'n o'a hele ye.

⁸ Man ehi anun menian mo be le tunmin'n fii a nnwun man ngele so'n. Se o ti ke be nwunlin yi a, ahan b'a mmvb'o man ye Min m'o le anunminnyanmun'n kuluwa nin asu.

⁹ Ehele Ejole'n le kele ke Nyanmian nwan:
*Like mo svanlan fii anyin boli man yi le,
 mo svanlan fii tili man yi nwvn ejole le,
 mo ese svanlan fii jvnlinln man yi nwvn le'n,
 like so'n ye Nyanmian fa man menian
 mo be kulo yi nin o.*

¹⁰ Ye die, Nyanmian nanndi Wawo Nwannzan-nwannzan nin asu o'a yi nvialie nun like so'n o'a hele ye. O sanlin ke, Wawo Nwannzan-nwannzan'n die, o kuala o nwun ninnge'n-mo kualaa yuein. Nyanmian muonun nyihye ninnge'n-mo m'o fia kpa'n, Wawo Nwannzan-nwannzan'n nwun yi.

¹¹ Kulo svanlan afan kusu, cele ke svanlan sunsunmin'n m'o wo yi nun'n ye o si yi bu ejole'n kualaa o. Ke o ti yi nin ala anin, Nyanmian Wawo'n kusu y'o si Nyanmian abu ejole'n kualaa o.

¹² Ye die n'an eyuadu ehi anun wawo'n ye o wo ye nun o. Nan Nyanmian Wawo'n y'o wo ye nun o. O man ye kuala ke ye nwun ninnge'n-mo kualaa mo Nyanmian a fa a man ye'n.

13 Ehi ka ati, se ye le kan ninnge sə'n-mə anwvn ejəle ye kele menian'n-mə a, ye nva man kulo svanlan ngelə ye ngan man bē nwvn ejəle. Nan Nyanmian Wawə'n ngelə dīe'n yē ye fa ye kan ninnge sə'n-mə anwvn ejəle o. O man se ye le kan ejəle ye kele bē mo bē le Wawə nun an, wawə nun ninnge'n-mə anwvn ejəle yē ye kan o.

14 Svanlan m'o le man Nyanmian Wawə'n, o ngvala o mmu man Nyanmian Wawə sə nun ejəle nun ananhəle. Yí nyunnun an, ejəle sə'n tı kvasianzemvn, o ngvala o ndı man yí bv. O sanlin ke wawə nun yē be bua ndee o.

15 Svanlan mə Nyanmian Wawə'n wə yí nun'n, o kvala ke o bua ninnge kvalaa ndee. Nan kvsu yí muonun dīe, svanlan fū ngvala man yí ndee bua.

16 Ehəle Ejəle'n le kele ke Nyanmian nwan:
Nwan yē o si yé Min ati anun ajvnln o?
Nwan yē o kvala ke o tu yí fv o?
 Nan yé dīe, Kilisi ajvnln'n yē ye le yí o.

3

Nyanmian junman'n mə yí ngva'n-mə dī'n

1 O man mīn dīe, anianman-mə, m'an ngvala man ejəle kan kele emə ke menian mə Nyanmian Wawə'n wə bē nun o. Njujəl n geleli emə ke be jujə be kele mān ehi anun menian'n-mə'n ke be jujə be kele mmatvnman mə b'a fa bē nwvn b'a man Kilisi'n.

2 Nán alie m'o yo nvnne yē n valı m manln emə o. Nan nyafvse yē n valı manln emə o. O sanlin ke emə ngvala man alie di. Enə nvn enə bōbō muonun, emə ngvala man alie di.

3 O sanlin ke emə te bō bē bala'n ke mān ehi anun menian'n-mə bō yī'n. Sunmin cian'n mə emə kulo

bé kunnun, o nvn butule elie m'ɔ wɔ emɔ afian'n, o kele ke emɔ kacili man. Emɔ abalabɔ'n t̄i ke mân eh̄i anun menian nga'n-mɔ d̄ie'n.

4 Emɔ anun kvn bie jasv a, yí nwan: "Mín svanlan d̄ie'n y'ɔ le Pəlv." Kun biekun nwan: "Mín svanlan d̄ie'n y'ɔ le Apoləsv." Nán kulo svanlan nyɔl̄ie y'ɔ le eh̄i o?

5 Nan Apoləsv y'ɔ le nwan? Pəlv y'ɔ le nwan? Nyanmian ngua ala yē ye t̄i o. Ḷnanndı yé sv o'a man emɔ a nyan dedi. Yé nunhan kvn biala a yɔ like'n mɔ yé Mín manln yí ke o yó'n.

6 M'an lua baka baa'n, Apoləsv kvsu a gugua sv nzue, nan Nyanmian y'ɔ man o'a fifi o.

7 Ḷ man svanlan'n m'ɔ kɔ lua'n o nvn nunhan'n m'ɔ kɔ gugua sv nzue'n, bé bie t̄i man like fū, nan Nyanmian m'ɔ man o fifi'n y'ɔ le dunman o.

8 Svanlan'n mɔ o'a lua'n o nvn mɔ o'a gugua sv nzue'n, bé munnyuan bε se. Nyanmian 'ba nian svanlan kvn junman d̄ie'n m'ɔ kɔ li nvn anwvn o ce yí like.

9 Ḷ sanlin ke, yé menian nnyuan'n, yε t̄i amanngvan wɔ Nyanmian junman nvn anun. Nan emɔ d̄ie, Nyanmian ebo'n y'ɔ le emɔ. Esε emɔ t̄i sua mɔ Nyanmian a si o.

10 Ḷ nanndı Wawε nun junman'n mɔ Nyanmian a fa a man míñ ke n ní nvn asv, m'an wula sua sɔ nvn abv. M'an li junman sɔ'n ngel̄e sv ke b̄e mɔ bε lε si sua'n b̄e kpain'n yɔ yí'n. Sian d̄ie, svanlan fvfɔl̄e lε fbla sv. Nan nunhan kvn biala m'ɔ lε fbla sua nvn asv'n, o nían yí nyin.

11 Ḷ sanlin ke Zozi Kilisi yē b'a fa b'a wula sua sɔ nvn abv o. Svanlan fū kón ngvala man ke o fa like fvfɔl̄e wula yí bv.

¹² Menian mmie-mə 'ba fa esika εmanlan, anaan jεtε, anaan nyəbvε mə bε mian yí nwvn kpa bε fa bε fūla sua nín asv. Mmie-mə kvsu 'ba fa mmaka anaan ndile, anaan nyâ bε fūla sua nín asv.

¹³ Cian mə Nyanmian 'bua menian'n-mə ndeeε'n, bε 'nwun svanlan kvn biala junman dιε m'ɔ lili'n. Ⓛ sanlin kε, bε 'ba fa s̄in bε sa svanlan kvn biala junman'n m'ɔ lili'n bε n̄ian.

¹⁴ Svālan mə s̄in nín a nnyala man yí like dιε m'ɔ kɔ fa kɔ fūla sua nín asv'n, svanlan s̄o'n, o 'nyan nun like kpa.

¹⁵ Nan svanlan mə s̄in'n kɔ yala yí like dιε m'ɔ kɔ fa kɔ fūla sua nín asv'n, svanlan s̄o'n, o nnyan man nun like. Ⓛ 'nyan yí ti lili, nan kvsu, o t̄i kε svanlan mə o'a t̄o s̄in nun o'a fite o.

¹⁶ Emə muonun s̄i yí fóón kε Nyanmian asonin sua'n y'ɔ le εmə, Nyanmian Wawε'n wɔ εmə anun.

¹⁷ Ehika ati, se svanlan kvn bubu Nyanmian asonin sua nín an, svanlan s̄o'n, Nyanmian kvsu 'bubu yí nun bəkəo. Ⓛ sanlin ke Nyanmian sua'n t̄i nwannzan-nwannzan. Sua s̄o'n kvsu y'ɔ le εmə.

¹⁸ Svālan fū n'ɔ laka laka yí nwvn. Se svanlan kvn bu yí nwvn ke o s̄i mân εhi anun ngelε nín an, anin o káci kvasiafvε, nán o'a nwun ngelε.

¹⁹ Ⓛ sanlin ke mân εhi anun ngelε'n t̄i kvasianzemvn wɔ Nyanmian anyunnun. Ⓛ man Ehεlε Ejøle'n lε kele ke Nyanmian nwan: *Ngelefve'n-mə ngelε mə bε kɔ bɔ nín anun yē Nyanman fa ci b̄e o.*

²⁰ Esε yí nwan: *Yē Min s̄i ke ngelεfve'n-mə ajvnlin'n t̄i nvuin.*

²¹ Ehika ati, bie fū n'ɔ fa svanlan o tu yí nvuin nun. Ⓛ sanlin ke ninnge kvalaa t̄i εmə dιε.

22 Pəlv o, Apoləsv o, *Sefası o, mân nın o, ngvan o, ewue o, melə'n mə ye wə nun o, ɔ nun m'ɔ le ba nun o, yí kvalaa tı emə dıe.

23 Nan emə dıe, emə tı Kilisi dıe yê Kilisi tı Nyanmian dıe.

4

Kilisi mməfvə'n-mə

1 Ehika ati, mın kulo ke emə nwun yé ke ye tı Kilisi ngva, ye tı menian mə Nyanmian a fa yí nvialie nun ananhəle ejole'n ɔ'a wula yé sa nun ke ye hán yí nwvn ejole ye héle emə.

2 Like kvalaa m'ɔ cian man svanlan mə bə kə fa junman bə kə wula yí sa nun'n y'ɔ le ke ɔ mán bə nwvn yí ti anun ke ɔ tı ananhəlefve.

3 Mín dıe, se emə bua mín ndee o, anaan menian'n-mə bua mín ndee o, ehı fíí nvalı man mín nwvn. Ese bəbə, mín muonun mín mmua man mín nwvn ndee

4 O tı ananhəle, mín ti'n nze man mín ke m'an yo ete. Nan kvsu nán ehı y'ɔ kele ke n dı sesefve ɔ. O sanlin ke yé Min y'ɔ bua mín ndee ɔ.

5 Ehika ati, se cian'n m'ɔ 'fa bua ndee'n juli man angvnmian an, nán bə bua svanlan fíí ndee. Emə nwvnndə maan yé Min bála kvalaaka. Ninnge m'ɔ fefia awosin nın anun'n, ɔ 'ba tu yí kvalaa fite jawe nun. Menian'n-mə nvialie nun ejole m'ɔ wə bə ahvnln nun'n, yé Min 'ba man bə nwun yí. Cian so'n yê Nyanmian 'ba yi svanlan kvn biala aye wə yí junman'n m'ɔ lili nın anwvn ɔ.

6 Anianman-mə, m'an fa ehı kvalaa mə m'an han'n m'an tu Apoləsv nun mín muonun yé nwvn m'an hele emə like. Anyınnndala'n mə bə nwan: "N'e

kan tala mə b'a həle nın asv'n", mın kulo ke yé nwvn nvandvhvn nın anun, emə suan be tı yí bv. Emə anun bie le man atın o njinlan man svanlan kvn afan o ndu man yí nwvn o ngele man kvn.

7 O sanlıñ ke wó mə ε bu wó nwvn ke ε tı kpa tala wó manngvn'n-mə'n, wó muonun ε tı wó dıε se? Nzu yê ε le yí mə nán Nyanmian y'ɔ manlıñ wó o? Nyanmian yê o'a fa ninnge kvalaa o'a man wó o, nan nzuke ati yê ε fa tu wó nwvn ke nán Nyanmian yê o falı manlıñ wó o?

8 Kikaala dıε, emə asa a han ninnge'n kvalaatin. Emə a nyan bέ nwvn a yue. Emə a kaci mmelembin b'a san yé nwvn. Mın kulo ke emə kaci mmelembin sakpa, nán yé kvsu ye nun emə a li belemgbin so'n.

9 Afi, mın nwun yí ke yé mə ye tı Zosi Kilisi mməfvə'n, Nyanmian a fa yé a sie menian'n-mə kvalaa anzin. Ye tı ke menian mə bagua nun yê be kun bέ o. O sanlıñ ke be yi yé be kele mâñ bəndin'n, be yi yé be kele nyanmiansv mməfvə'n-mə o nun menian'n-mə kvsu.

10 Kilisi dunman nun, menian'n-mə bu yé ke sənvəe. Nan emə dıε, emə nun Kilisi b'a yə kvn emə a nwun ngelə. Ye le man anwvnsele, nan emə dıε, emə le anwvnsele. Menian'n-mə mmu man yé like fú, nan emə dıε, be lile emə anwunno.

11 Bıcı εhi, εhəe nun nzuhoe le kun yé, ye nnyan man taladıε ye nwula man. Menian'n-mə le bv yé. Ye nnyan man lika ye ndanlan man, ye nanndi nun.

12 Yé muonun ye fa yé nwvn ye tı, nán y'a nyan yé nwvn nun alıε y'a li. Be 'kpe yé nzuba a, anın ye le yeyila bέ sv. Be 'kele yé ahvlvwa a, anın ye le tila yé

ahvnlın.

¹³ Menian'n-mə 'secı yé dunman an, ye nde man bé sv. Bıcı nvn bıcı, menian'n-mə bu yé ke eyuadı nın anun ewula. Be bu yé ke fvfvę sv ewula.

¹⁴ Nán ke mün kele ejole so'n-mə mün gua emə anyunnun ası ḥ. Nan mün kulo ke mün tu emə fvı ke mün mma mə mün kulo bē kpa ḥ.

¹⁵ Ḫ sanlıñ ke, se bəbə menian akpı bulu tınnge emə wə Kilisi atın nın asv a, emə ası'n y'c le mím. Mím yê m məlì Kilisi anwvn Ejolekpa'n n geleli emə ḥ.

¹⁶ Ehika ati, mün kan mün kele emə ke emə nían mün enanndie die nın asv, be nánndı.

¹⁷ Ḫ man m'an svan Timote emə anwvn elə. Ḫ tı mün wa mə mün kulo yí kpa eße ḥ nanndı yé Min atın nın asv ananhəle nun. Ḫ 'ba hele emə ke mün kpın mün nanndı Kilisi atın nın asv'n. Atın so nın anwvn ejole yê mün kele yí lıka kvalaatin Asənlin'n-mə anun ḥ.

¹⁸ Emə mmie-mə le tu bē nvan nun, be jvnlin ke m mma man emə anwvn elə.

¹⁹ Nan se yé Min bva a, mün 'ba a emə anwvn elə ele nsan ehı anun. Se mün ju elə a, yê mün 'ba nwun atubenwvn mma so'n-məo. Nán bē nvan nun etue nın ala yê mün 'fa mün nwun bē ḥ. Nan se bē tunmin'n mə be le yí'n fi Nyanmian elə a, mün 'ba nwun yí.

²⁰ Ḫ sanlıñ ke, Nyanmian Belemgbın Mân'n tı man bē nvan nun etue ejole, nan ḥ tı tunmin ejole.

²¹ Benin yê emə kulo ḥ? Asv emə kulo ke n vá mgbele m mála n víñ emə, anaan m mála n jíci emə alva ḥ?

Asənən nın anun abalabə etə'n

1 Be kannvvu ke emə mmalasua ejəle nvn mmelenzua ejəle m' la emə anwvn'n, bē bəbə muonun mə bə nzı man Nyanmian'n, bē ngə yə man yí so. M'an tı ke emə anun kvn nvn yí sı ayı'n da.

2 Esuan kpa m' di ke emə sun be fvən svanlan sva fi Asənən nın anun'n, kanngv emə dıe emə anwvn yē bə tu o.

3 Mın dıe, anwvnnaan nun an, n nnvn man emə afian elə, kvsv wawə nun an, mın nvn emə yē ye wə elə. Yé Mın Zozi dunman nun, svanlan'n mə o'a li ejəle etə so'n, m'an bua yí ndee dada angvnmin ke n wə emə afian.

4 Se emə yia a, n wə emə afian wawə nun. Yé Mın Zozi tunmin'n 'ba jinlan emə anzin.

5 Emə wúla svanlan so nın awuba *Satan asa nun maan nyian hún yí nán cian mə yé Mın Zozi kə sa kə a'n, anun svanlan so nın ekala'n nyan ngvan.

6 Emə anvan nun etue'n tı man kpa. Emə nzı man ke fali ayile kaan sva mə bə kə fa bə kə wula fali'n maan o tu o?

7 Emə yí etə so'n fi emə afian maan emə anwvn tı kpa bəkəo. Se emə yə yí so a, emə 'ba kaci fali fvəfələ mə ayile nnvn man nun o. Emə a kaci ke fali fvəfələ dada angvnmin bəbə. O sanlıñ ke yé *Pakı fetı dıe nın a bə yí bv. Afı Kilisi m' tı ke yé Pakı bua baa'n, b'a hun yí b'a yí yé ti tee.

8 Ehika ati, se ye 'di yé fetı nın an, nán be man fali ayile daba tanlan yé kpavn nın anun. Nán man ati anun etə nvn basa basa fali ayile'n tanlan emə asitanlan nın anun. Nan emə kpónnde anwvn tıe nvn ananhəle kpavn dıe'n mə fali ayile nnvn man nun'n.

9 Ehí, míñ kalata'n mó n geléli emó nún anun, n ganlín ke menian mó be tún ajaa'n, emó nún bé nán be san nun.

10 M'an nze man emó ke nán be jujó bé mó be nzí man Nyanmían mó be gua mân nún anun be tún ajaa, be ti anyinbulú, be wua anaan be sō amvan nún eló. Se yí sō a, anun emó fi mân nún anun be tú!

11 Nan mun kele ke nán man emó nún svanlan mó yí nwan o ti Kilisi díe, kvsu o tún ajaa, o ti anyinbulú, o sō amvan, o ti ngvnndvnmgbó, o ti kónvnmninnzan anaan awofv'e'n, svanlan sva, nán man emó nún yí san nun. Nán man emó nún yí be wula bé sa talie kvn anun bóbó.

12 Bé mó be ti man Kilisi díe'n, se be 'bua bé ndee e, se be mmua man bé ndee e, nán míñ ejóle o. Nyanmían muonun yê o 'bua bé ndee o.

13 Nan menian mó emó nún bé wó eku kvn anun'n, asv ye ngvala man ke ye bua bé ndee o? B'a hele wó Ehele Ejóle nún anun ke Nyanmían nwan: *Emó fúan abølefve'n fi emó afian.*

6

Bé nwvn esanman'n

1 Ehí, se emó anun kvn nún yí nianman bie nyan ejóle a, o yo se m'o yaci Nyanmían menian'n-mó ebélé o fa ejóle'n kó ahinlinnvie maan be di yí bé mó be nzí man Nyanmían nún aja sv o?

2 Emó nzí man ke cian bie dede Nyanmían menian'n-mó yê be 'bua mân nún anun menian'n-mó kvalaa ndee o? Nán se cian bie dede Nyanmían menian'n-mó yê be 'bua mân nún anun menian'n-mó kvalaa ndee a, anun ejóle nganngan sva yê emó ngvala man yí di o?

3 Emo nzı man ke cian bie dede, yé yê ye 'bua nyanmiansu mmofvə'n-mo ndee o? Nán se yé yê 'bua bé ndee a, anin man ehi anun ejole yê emo nguala man yí di o?

4 Nan emo die, se ejole tə emo afian an, menian mo Asənır'n mmu man bé like nın aja su yê emo sanman bé nwvn o.

5 Mun kan maan nyian tə emo anyınsu. Yí ti, ngelefve baa kvnmgba nnvn man Asənır nın anun mo se ejole tə a, o kvala ke o sesie anianman'n-mo afian o?

6 Se ejole tə anianman nnyuan afian an, anin kanngv menian mo be nzı man Nyanmian nın aja su yê be fa ejole'n be kə o?

7 Esanman'n mo emo sanman bé nwvn be jinlan bagua nun be yı ndee'n, dada angvnmin, o kele ke o'a nyə man ye. Nzuke ati yê emo nyaci man menian'n-mo maan be nzisi man emo o? Nzuke ati yê emo nyaci man menian'n-mo maan be nni man emo ndunlunmun o?

8 Kanngv emo muonun yê emo sisi bé nianman'n-mo be di bé ndunlunmun o.

9 Emo muonun si yí fóvn ke menian mo be yo ete'n, be nnyan man asitanlan wə Nyanmian Belemgbın Mân nın anun elə bie. Nán be laka laka bé nwvn. Menian mo be yo satlfvə nyolue, bé mo be so amvan, bé mo be tuń ajaa, bé mo be kpvnnde bé nwvn,

10 bē mo be wua, bē mo be tı anyınbvıl, bē mo be tı kɔnvnmınnzan, bē mo be tı ngvnndvnmgbə anaan be ngan man ananhəle, menian so'n-mo ngə nnyan man asitanlan wə Nyanmian Belemgbın Mân nın anun elə bie.

11 Daba, ke anin emo anun mmie-mo tı yí nın anin. Nan Nyanmian a tı emo anwvn fi ete nın

anun, ወ'a fa εመ ወ'a yо yí dιε, ወ'a man εመ a yо sese wо yí nyunnun yé Min Zozi Kilisi nvn yé Nyanmian Wawε'n dunman nun.

Bε fá bέ svanlan baka'n bε wúla yé Min anunmin-nyanmvn

¹² Εመ anun mmie-mо nwan: “Min kvala mіn yо like biala mо mіn kulo ወ.” ዓ tі ananhόle, nan kvsу yí kvalaa tі man kpa mman man εመ. Min kvala mіn se ke: “Min kvala mіn yо like biala mо mіn kulo ወ”, nan kvsу mіn ngvala man ke mіn yaci mіn nwvn maan like biala fa mіn yо yí kanga.

¹³ Εመ nwan: “Alε ati yē bε bοlı kvε ወ, yē kvε kvsу ati yē bε bοlı alε ወ.” ዓ tі ananhόle, nan kvsу Nyanmian 'ba secı ninnge nnyuan so'n-mо. Nan svanlan baka'n dιε, nán satılıfve εyøle ati yē bε bοlı ወ. ዓ tі yé Min dιε, yē yé Min kvsу tі svanlan baka'n dιε.

¹⁴ Nyanmian m'о man yé Min fi ewue nun a tinngе'n, ወ 'ba fa yí tunmin'n ወ man yé kvsу yε fi ewue nun yε tinngе.

¹⁵ Εመ sі ke εመ anwvnnaan'n tі Kilisi anwvnnaan kpa bοkω. Asv ወ tі kpa ke n vá Kilisi anwvnnaan'n sin mіn nvn balasua m'о si tutu'n yε hán yε bó nun ወ? Cεcε!

¹⁶ Anaan, asv εመ nzı man ke belenzua kvn m'о kо fa yí nwvn kо bο balasua m'о si tutu'n, anun ወ nvn yí b'a kaci anwvnnaan kvn ወ? ዓ sanlin ke, Ehele Ejøle'n nwan: *Bέ menian nnyuan'n, bε 'ba kaci svanlan munmuan kvn.*

¹⁷ Nan svanlan m'о kо fa yí nwvn kо bο yé Min'n, ወ nvn yí bε kaci svanlan munmuan kvn wо wawε nun.

18 Ehika ati, emə nwánndi satılıfve eyəle'n. Etə biala mə svanlan kə yo'n, o ngan man yí nwvnnaan'n. Nan svanlan m'c tı satılıfve'n, o yo ete o kan yí muonun yí nwvnnaan'n.

19 Asv emə nzı man ke emə svanlan baka'n tı Wawę Nwannzan-nwannzan'n mə Nyanmian a fa a man emə'n sua o? Wawę so'n wə emə anun. Emə muonun nzie man bē nwvn kón.

20 Nyanmian a tua emə ati kale o'a to emə. Ehika ati, emə fá bē svanlan baka'n bē wúla Nyanmian anunminnyanmun.

7

Ajaa nin anwvn ejəle'n

1 Afı sian dıe, kosuan'n mə emə həlelı míñ kalata bə bisalı míñ'n, e 'nwun yí mmua'n. O tı kpa man belenzua kvn ke n'o ja bala.

2 Nan kvsu satılıfve eyəle'n mə o'a tolo'n dunman nun, o tı kpa ke belenzua kvn biala já yí yı yê balasua kvn biala kvsu já yí hun.

3 O di ke belenzua'n di yí yı anwvn ejəle, balasua'n kvsu di ke o di yí hun anwvn ejəle.

4 Balasua'n le man tunmin yí muonun yí svanlan baka nın asv. Yí svanlan baka'n tı yí hun dıe. Belenzua'n kvsu le man tunmin yí muonun yí svanlan baka nın asv. Yí svanlan baka'n tı yí yı dıe.

5 Nán bə tua bē nwvn nna. Emə kvala ke bē nwvn se bē nwvn be fa temvn be yo asənün. Se temvn so'n sín an, anın atın wə nun ke yí daba'n. Se o'a nyɔ man so a, emə ngə hvala man nun so kún. *Satan kvala ke o laka emə maan emə tə yí ngaa nun anun.

6 Mə mun kan mın kele emə'n, o tı afvtu nan nán mala o.

7 Mın kulo ke ahan menian'n-mo kvalaa kaci ke mín. Nan kvsu o le svanlan kvn acedie die mo Nyanmian a fa a man yí o, ehi die le yí ngvnmín, ehi die le yí ngvnmín.

8 Ejole mo müñ kan müñ kele mmiannzin, mmalasin nvn kumlannv'e'n-mo'n y'o le ke o ti kpa man emo ke emo tánlan ke n dí yí'n.

9 Nan se emo nian nán be nguala man nun so a, anun emo já bala anaan bian. O sanlin ke se emo ja bala anaan bian an, o ti kpa tala ke emo kó li bé ebue'n.

10 Afí bé mo be ti abufue'n kvsu, nán míñ yê müñ kan o, nan yé Mın muonun yê o le kan o.

11 Balasua m'o ja bian'n, n'o yila yí hun. Se o yila a, n'o ja bian kón. Se o kulo a, o nvn yí hun be séssie bé afian be já. Belenzua'n kvsu n'o yila yí yí.

12 Bé bv nga'n-mo (Mín muonun yê müñ kan o, nán yé Mın yê o le kan o.) Se Asənín nin anun belenzua kvn ja yí yí mo yí yí'n ngo man asənín'n, se yíe so'n kulo ke o nvn yí tanlan nun an, belenzua'n n'o yila yí.

13 Yí so kvnmgba nin ala, se Asənín nin anun balasua kvn ja bian mo yí hun'n ngo man asənín'n, se huan so'n kulo ke o nvn yí yí be tanlan nun an, o tie, n'o yila yí.

14 Afí balasua'n m'o kó asənín'n dunman nun, yí hun mantan Nyanmian kkv. Belenzua'n kvsu m'o kó asənín'n dunman nun, yí yí mantan Nyanmian kkv. Se o ti man so a, emo amma'n-mo ti ke menian mo be nzí man Nyanmian kvsu anin bé nwvn a ti.

15 Se kvsu nunhan'n m'o ngo man asənín'n, se belenzua nin o, se balasua nin o, mo yí nwvn o 'yila'n, be yáci yí maan o yíla. Ebélé nin anun, anun

belenzua'n anaan balasua'n m'ɔ kɔ asɔnun nın a nyan alaje. Ḍ sanlin ke Nyanmian a fele yé ke yε tánlan anzvununjɔ nun.

16 Wó balasua'n mɔ a fa wó nwvn a man Kilisi'n, asv ε kvala ε nwun yí fóón ke ε 'man wó hun fa yí nwvn man Nyanmian? Anaan wó belenzua'n mɔ a fa wó nwvn a man Kilisi'n, asv ε kvala ε nwun yí fóón ke ε 'man wó yí fa yí nwvn man Nyanmian?

17 Ehı, se ye yi ajaa nun anwvn ejøle díε'n nun an, o di ke svanlan kvn biala nanndi atin'n mɔ Nyanmian a hele yí nun asv. Ke anin o kpìn tı yí mɔ Nyanmian a fele yí'n, o fá yí so. Anin ejøle mɔ mun kan mun kele εmɔ nun anin. Ejøle so'n mɔ m'an han'n, o tı mala man Asɔnun'n-mɔ kvalaatin.

18 Wó mɔ Nyanmian 'fele wó a, anin b'a kpε wó mmian nun'n, man wó like tánlan εbεlε. Wó kvsu mɔ Nyanmian 'fele wó a, anin be kpεlι man wó mmian nun'n, man wó like tánlan εbεlε.

19 Se b'a kpε wó mmian nun o, se be kpεlι man wó mmian nun o, nán ehı yē o cian o. Like m'ɔ cian'n y's le Nyanmian mala nun asv elie'n.

20 Ke anin svanlan kvn kpìn tı yí mɔ Nyanmian a fele yí'n, o fá yí so.

21 ε tı kanga yē Nyanmian a fele wó o? N'ε di yí nwvn yale. Se ε kvala ke ε sín εbεlε ε nyan fanwundi a, anin sín εbεlε.

22 Ḍ sanlin ke kanga mɔ yé Min kɔ fεlε yí'n, anin yé Min a man o'a nyan fanwundi. Svanlan kvsu m'ɔ di yí tı anwvn mɔ yé Min kɔ fεlε yí'n, anin o'a kaci yé Min kanga.

23 Nyanmian a tua εmɔ ati kale o'a to εmɔ. Ehıka ati, nán be kaci menian'n-mɔ nganga.

24 Anianman-mɔ, o tı ananhøle, ke svanlan kvn

biala kpın tı yí mə Nyanmian a fəle yí'n, o fá yí sə o nvn Nyanmian bə tánln.

*Mmiannzin nvn mmalasin nvn kūnlannvve'n-mə
anwvn ejəle dīe'n*

²⁵ M'ɔ tv de mmiannzin nvn mmalasin'n-mə anwvn ejəle dīe'n, yé Min a ngan man nun ejəle o'a ngele man míñ. M'ɔ wɔ míñ muonun míñ ajvnln nun'n yê müñ kan nñ o. O se ke emə de ejəle sō'n bə di. O sanln ke, yé Min a nwun míñ nwvn anwunnvoe o'a man m'an kaci ananhəlfvə.

²⁶ Emian ngacile dōvn mə ye wɔ nun'n dunman nun, müñ de müñ di ke o tı kpa ke svanlan kvn biala há ke o tı yí'n.

²⁷ M'ɔ ja bala'n, n'ɔ yila yí. M'ɔ nja man bala'n, n'ɔ kpvnndə bala.

²⁸ Nan se wó belenzua'n wó nwan ε 'ja bala a, anñ a nyɔ man εtε. Se talua'n kvsu nwan o 'ja bian an, anñ o'a nyɔ man εtε. Nan kvsu bē mə bē le ja bē nwvn'n, bē 'ba nwun bē nyinsu cian daa. Min ngulo man ke emə nwun bē nyinsu.

²⁹ Anianman-mə, ejəle'n mə müñ kan müñ kele emə'n y'ɔ le ke melə'n tı tika. Yí ti kikaala dīe, bē mə bē ja bala'n, bē tánlan ke bē nja man bala.

³⁰ Bé mə bē lva a bɔ'n, bē yó ke bē lva bəl̩ man. Bé mə bē le di fe'n, bē yó ke bē le nni man fe. Bé mə bē to ninnge'n, bē yó ke bē le man like fíi.

³¹ Bé mə bē le mân εhi anun ninnge'n, bē yó ke bē le man like fíi. O sanln ke mân εhi mə ye wɔ nun'n, o 'sın.

³² Min ngulo man ke nzusue tə emə anwvn fíi sva. Svanlan m'ɔ nja man bala'n, yé Min ninnge'n-mə anwvn akpvnndan ala yê o bu o. Like m'ɔ yɔ a, o kɔ sə yé Min anyin'n, yê o yɔ o.

33 Nan belenzua m'ɔ ja bala'n, mân nûn anun ninnge'n-mɔ anwvn yê ɔ jvnln ɔ. Like m'ɔ yo a yí yí di fe'n yê ɔ yo ɔ.

34 Ejøle'n yo sua a, anin belenzua nûn anyin wɔ ninnge nnyuan anwvn. Balasua anaan talua kvsu m'ɔ nja man bian'n, yé Min ninnge'n-mɔ anwvn akpvnndan ala yê ɔ bu ɔ. Se like yê ɔ le yo o, se ejøle yê ɔ le susu o, ɔ fa yí svanlan baka'n kvalaa wula yé Min asa nun. Nan balasua m'ɔ ja bian'n, yí diɛ mân nûn anun ninnge'n-mɔ anwvn y'ɔ jvnln ɔ. Like m'ɔ yo a yí hun di fe'n yê ɔ yo ɔ.

35 Eh! mɔ mun kan'n, mun kan mun man emɔ. Nan nán ke mun kan sɔ mun tvnndvn emɔ aja nun ɔ. Mun kulo ke emɔ bu be mân'n ke ɔ fata ke be bu yí'n, nán emɔ a fa bé nwvn b'a bɔ yé Min kpa bɔkɔɔ b'a li yí junman'n.

36 Se kvsu svanlan kvn nian nán ɔ tı anyunnunguasie man yí wa balasua'n ke ɔ le bv aja sv, se ɔ tı cınnjın ke ɔ já bian an, anin ɔ fá yí aja. Se ɔ yo yí sɔ a, anin ɔ'a nyɔ man ete.

37 Nan se belenzua kvsu kvn si yí hue ke ɔ nja man bala, mɔ nán ke b'a mian yí ke ɔ já bala'n, se ɔ nian yí kunnun nán ɔ'a nja man bala ɔ kɔ hvala tanlan an, ɔ tı like kpa.

38 O man se svanlan kvn ja bala a, ɔ tı like kpa. Nan nunhan kvsu mɔ ɔ'a nja man bala'n, ɔ tı like kpa.

39 Balasua m'ɔ kɔ ja bian'n, ɔ nvn yí hun be wɔ nun dede yí hun wu. Se ɔ wu a, ɔ le atın ɔ kvala ke ɔ ja belenzua m'ɔ kulo ɔ. Nan kvsu, ɔ le man atın ke ɔ ja belenzua m'ɔ falı man yí nwvn manlın man Kilisi ɔ.

40 Nan se ḡ'a nja man bian kón an, ḡ'di yí nwvn fε tala kε ḡ'ka ja bian'n. Ejøle'n mɔ m'an han'n, min de min di ke míñ kvsu n ne Nyanmian Wawε'n yê m'an han.

8

Amvan sv naan nin anwvn ejøle'n

1 M'ɔ tı amvan sv naan nın anwvn ejøle dıε'n, yé kvalaa yε sı nun ejøle ke emə le kpın kele'n. Nan like εsε sɔ'n, ḡ' man bε tu bέ nwvn. Like kvsu m'ɔ man bε kpasi'n y'ɔ le ehulo'n.

2 Svanlan m'ɔ bu yí nwvn ke ḡ' sı like'n, anın ḡ' nzı ḡ' ngua man yí bv kpa ke ḡ' fata ke ḡ' sı yí'n.

3 (M'ɔ cian'n y'ɔ le Nyanmian ehulo'n.) Svanlan m'ɔ kulo Nyanmian'n yê Nyanmian kvsu sı yí.

4 M'ɔ tı amvan sv naan elie nın anwvn ejøle dıε'n, yε sı ke amvan'n tı man yí ti anwvn like füí mâñ nın anun. Mɔ yε sı'n y'ɔ le ke Nyanmian tı baa kvnmgba cein.

5 Se bøbø menian mmie-mɔ de di ke anwunno elo nvn ası ewa, ninnge døvn wø εbelε mɔ bε sv bέ, εsε b'a fa bέ b'a kaci bέ min an,

6 yé dıε mɔ yε sı'n y'ɔ le ke Nyanmian tı baa kvnmgba cein. ḡ' tı Sıε mɔ ḡ'a bø ninnge'n-mɔ kvalaatin. Yí dunman nun yê yε wø mâñ nın anun. Minlian kvsu baa kvnmgba cein'n y'ɔ le Zozi Kilisi. Yí dunman nun yê ninnge'n-mɔ kvalaa wø mâñ nın anun, εsε yí dunman nun yê yε le ngván.

7 Nan kvsu menian døvn nzı man ananhøle sɔ'n. Amvan ejøle nın a føtø mmie-mɔ dede se kikaala bε di naan sɔ nın an, ḡ' yø bε ke bε le di amvan sv naan. Kemɔ bέ ti tinlin man'n, se bε le di alie sɔ nın an, anın ḡ' yø bε ke b'a tø εte nun.

8 Nán alie y'ó man yé εnanndié'n sō Nyanmian anyin o. Se ye di o, se y'a nni man o, ye nnyan man nun like fíí.

9 Nan kvsu, emə nían bé nwvn kpa. Fanwundi'n mə Nyanmian a man emə'n, bē nánndi yí nwvn kpa nán bé mə bē dedi'n tinlin man nín a ndə man ete nun.

10 Afí, wó mə ε sī ejole'n, se svanlan mə yí dedi'n tinlin man'n nwun wó amvan sua elə ke ε le didi a, yí kvsu yí ajvnlin'n 'man yí anwvnsele ke o hó lí amvan su like.

11 Anin like'n mə wó nwan ε sī'n dunman nun, wó nianman'n mə yí ti yé Kilisi a wu mə yí dedi'n tinlin man'n, ε le man o minlin.

12 Se emə yə sō maan emə anianman'n-mə tə ete nín anun an, anin Kilisi muonun yē emə le yə yí ete o. O sanlin ke, emə man bē yə like mə bē ajvnlin'n man bē ke o tı man kpa.

13 Ehika ati, alie mə min di a míñ nianman'n kə tə ete nun'n, alie sō'n, min 'tua, m mman man míñ nianman'n ndə man ete nun.

9

O fata ke Pəlv nyanyi junman nin anun like

1 N ne fanwundi. N dí Zozi Kilisi bəfvə. M'an nwun yé Min Zozi muonun míñ nyinsv. Junman'n mə n nili manlin yé Min'n, yí mma m'ə suli'n y'ə le emə.

2 Se bəbə mmie-mə mmu man míñ ke n dí Kilisi bəfvə a, emə díε, emə bu míñ ke n dí Kilisi bəfvə. O sanlin ke junman'n mə n nili m'ə man emə nun yé Min Zozi b'a yə kvn'n, emə tı nzəle m'ə kele ke n dí Kilisi bəfvə.

3 Se menian kan ke n dí man Kilisi bəfvə a, ejole mə min bua bē'n y'ə le ke

4 míñ junman'n mɔ míñ di'n, asu o nvata man ke míñ nyan nun alie míñ di míñ nvn nzue o?

5 Asu n nne man atin ke míñ ja asonin nín anun balasua ke mmofve'n-mɔ, ke *Sefasi nvn yé Mín anianman'n-mɔ yá yí nín o?

6 Asu o ti kpa ke míñ nvn Baanabasi yé munnyuan ala yé ye lí junman ye gúa yé nvan alie o?

7 Nzalafv benin yé yí muonun o gua yí nvan alie o? Nwan svanlan díe yé o yó ebo m'ɔ nni man yí ebo nín asu alie o? Svanlan benin yé o sie ayemva m'ɔ le man atin o nyuihyuin man bé nyafvsue'n bie a nnvn man o?

8 Nvandvhvn ehí-mɔ mɔ m'an fa m'an tv yí nwvn'n, asu nán ke kulo menian'n-mɔ yó yí nín an? Nán ejole kvnmgba sɔ'n kvsu yé Moyizi mala'n kan o?

9 Afí b'a hele wɔ *Moyizi mala nín anun ke: *Se enale'n le tetia *bele nín asu o kpvnmgba a, n'ε cici yí nvan'n.* Asu nnale'n-mɔ anwvn cian Nyanmian o?

10 Nán yé lili yé dunman nun ati yé o man o'a han sɔ o? Yuo, yé dunman nun ati yé o man b'a hele ejole sɔ nín o. Ó di ke svanlan'n m'ɔ le futu asie'n maan bε dua'n, o nvn svanlan'n m'ɔ le kpvnmgbo bele'n, bε nyan anyindasue ke junman'n mɔ bε le di'n, bε 'nyan nun like.

11 Se y'a han Nyanmian Anvan Ejole'n nán o su mma a, emɔ jvnlin ke mɔ yε le kpvnndε yí emɔ elɔ'n svnlin sunman o?

12 Se mmie-mɔ le atin be didi emɔ anwvn an, asu yε le man atin yε ndala man bε o? Nan kvsu y'a nnian man yí sɔ. Y'a mian yé nyin y'a yɔ maan like fii a mma a ndvnndvn man Kilisi Ejolekpa nín aja nun.

13 Emə sı yí fóón ke bé mə be di Nyanmian awulo nın anun junman'n, Nyanmian awulo nın anun ninnge'n yê be fa be nıan bé nwvn o. Bé mə yê be yi tee'n kvsu, tee eyie mucia nın asu ninnge'n yê be fa be nıan bé nwvn o.

14 Ke o ti yí nın ala anın. O sanlıñ ke yé Mın a man atın ke menian mə be bə Ejølekpa'n, Ejølekpa sə nın anwvn yê o di ke be didi o.

15 Nan mın dıe, ninnge sə'n m'ə fata ke mın nyan y'i'n, m'an nne man bie fíi. Nán ke mun kele emə kalata ehi mun bisa maan emə yi man mın o. Se mun 'wu bəbə a, o ti kpa. O man svanlıñ fíi nguala ndu man mın ti kele sə'n.

16 Ejølekpa'n mə mun bə'n, o ti man like mə mun fa mun tu mun nvan nun o. Nan o ti like mə b'a fa b'a tinndin mın o. Se m'an mmə Ejølekpa'n m'an ngele man menian'n-mə a, munnzue ye o 'kan mın o.

17 Se o ti ke mın muonun mın ti anwvn junman mə m'an hulo yê mun di a, ahan mun man be tua mın yí nwvn kale. Nan o ti junman mə b'a fa b'a wula mın sa nun, se mun ngulo man bəbə a, o se ke n ní.

18 Anın mın ahatua'n y'o le benin? Mın ahatua'n dıe'n y'o le fe elie'n mə mun nyan yí mele mə mun bə Ejølekpa'n mun kele menian'n-mə'n. Ejølekpa'n mə mun bə'n, mun mgbvnnndə man ke be tua mın yí nwvn kale.

19 N ne fanwundi, n ndı svanlan fíi kanga. Nan kvsu ke o kə yo nán m'an nyan menian dəvn m'an man yé Mın'n, o man m'an kaci menian'n-mə kvalaa kanga.

20 Mın nni man Moyızı mala nın asu, nan kvsu ke o kə yo nán mın sa a han Zufu'n-mə mə be di mala

sə nın asu m'an man yé Min'n, o man se min nun bé yé ti a, min yo min nwun ke bé.

21 Bé mo bé kvsu be nni man Moyizi mala nın asu'n, se n wə bé afian an, min yo min nwun ke bé nán min sa a han bé, m'an man yé Min. Nán ke bie a min nyin nzə man Nyanmian mala nın o. Cece, nan Kilisi mala nın asu yé min di o.

22 Bé mo bé dedi'n tinlin man'n, se min nun bé ti a, min yo min nwun ke min kvsu min dedi'n tinlin man nán min sa a han bé, m'an man yé Min. Min fa min nwun min ti min yo like biala nán min sa a han mmie-mo m'an man yé Min.

23 Ejolekpa nın ati yé min yo ehı-mo kvalaa nán min kvsu m'an nyan nun nyila.

24 Emo si yi fóón ke bé mo be su enwanndie'n, bé kvalaa be nwandin, nan kvsu bé nunhan kvn yé o nyan o. Ehıka ati, emo nwánndi kpa, nán b'a nyan nun like.

25 Bé kvalaa mo be su enwanndie'n, mele mo be 'kpunndin kpunndin bé akpəle'n-mo anun'n, be totua bé nwun ninnge kpa. Be yo yi sə nán b'a nyan enwanndie nın anun kele'n. Kele so'n, o secı. Nan yé die mo ye le yo'n, ye le yo ye nyan kele m'o le man esecıe'n.

26 Ehıka ati, enwanndie'n mo mun nwandidi'n, min nyin wə lika kvn. N di ke svanlan m'o le kvn ngondin o. Min ndu man min kɔtɔle die nın anwunman nun.

27 Ke o kə yo nán min mo m'an bo Ejolekpa'n m'an hele menian'n-mo'n b'a nyı man min b'a ndu man'n, min bili min nwun kpa, eses min sie min nwun ye.

10

Bε nían bέ nwvn kpa wə amvan'n-mə anwvn

¹ Anianman-mə, εjəle m'ə tvlı yé nan-mə mele mə anın be nun Moyizi nanndı εwâ nın anun elɔ'n, mın kulo ke εmə ati kaci. Mə anın be nanndı εwâ nın anun elɔ'n, Nyanmian manlin like kʊn ke bəlē walı heleli bέ atin'n, εse o kpacılı jenvie nın anun maan be nanndı bέ ja nun be kpeli yí.

² Mə be wə bəlē nın anun o nun mə be 'kpe jenvie'n, be sənılın bέ kvalaatin o man be nun Moyizi yəlì kʊn.

³ Alie kʊnmgbə'n m'ə fi Nyanmian asa nun'n yê bέ kvalaa be lili o.

⁴ Nzue kʊnmgbə'n m'ə fi Nyanmian elɔ'n yê bέ kvalaa be nunlin o. Nzue sə'n fi Nyanmian εbuta'n m'ə si bέ su nın anun. Εbuta sə'n y'o le Kilisi.

⁵ Nan kʊsv Nyanmian akunnun a njə man bέ kvalaa bέ nwvn. O man be wuli εwa nın anun.

⁶ Ninnge sə'n-mə, o tı ke nzəle yê be le yı yí be kele yé, nán yé kʊsv y'a nnyan man ajvnlin ete ke bέ.

⁷ O nvata man ke εmə sə amvan ke bέ nun mmie-mə səlì amvan'n. B'a hele wə Ehele Εjəle nın anun ke: *Menian'n-mə kə tanlan ası be kə li like be kə nvn sv nzan. Ese be kə jasv be kə si yí nwvn abile.*

⁸ Nán be man ye yɔ satılıfve ke bέ nun mmie-mə yəlì yí mə menian akpu abulaa nun nsan wuli cian kʊnmgbə'n.

⁹ Nán be man ye sə yé Mın ye nían ke bέ nun mmie-mə yəlì yí mə owo-mə kikalı bέ maan be wuli'n.

¹⁰ Nán be jujə bέ konvin abv, ke bέ nun mmie-mə yəlì yí mə nyanmiansu bəfvə'n m'ə kun svanlan'n hunlin bέ'n.

11 Munnzue sɔ'n m'ɔ hanlin bέ'n, o tι fuɔ yέ be le fa be tu εhunlin-mɔ o. B'a hele ninnge sɔ'n be le fa be kannzu yέ, o sanlin ke mele'n mɔ ye wɔ nun εwa'n, man nın ayuelε a ju.

12 Ehika ati, svanlan m'ɔ de di ke o jin yí ja nun'n, o nían yí nwon kpa nán o'a ndɔ man.

13 Sɔnian fíi nnvn man εbele mman man εmɔ m'ɔ bu εmɔ sv o. O sanlin ke Nyanmian tι ananholefue. O ngvala man ke o yaci maan sɔnian'n bu εmɔ anwvnsele nın asv o. Se sɔnian'n tv εmɔ a, Nyanmian 'sesie maan εmɔ kvala yí nyunnun jinlan be di yí sv kunnunmun.

14 Ehika ati, anianman ehulo mma, εmɔ nwánni amvan esɔ'n.

15 Emɔ tι menian mɔ be si ngelε, ejole εhi mɔ m'an han m'an hele εmɔ'n, εmɔ muonun titi nían.

16 Yé Mu nzan'n mɔ ye 'nvn an ye da Nyanmian ası nán y'a nvn'n, o kele ke ye nvn Kilisi yέ moja nın a yɔ kvn. Kpavn'n mɔ ye bubu nun ye di'n, o kele ke ye nvn Kilisi yέ svanlan baka nın a yɔ kvn.

17 Kpavn'n tι baa kvnmgba cein. Kannze ye sunlin bɔbɔ a, yέ kvalaa ye tι anwvnnaan kvn. O sanlin ke kpavn kvn sɔ'n tι yέ kvalaa yέ dιε.

18 Emɔ nían ke daba anin Izalayε amma'n-mɔ yo yí'n. Bé mɔ be kɔ li naan'n mɔ be kɔ fa be kɔ yi tεε Nyanmian mucia nın asv be kɔ man yí'n, anin be nvn yí a yɔ kvn.

19 Se mın kan sɔ a, asv mın nwan amvan'n anaan amvan sv naan'n tι like o?

20 Cece! Nan mın nwan bέ mɔ be nzı man Nyanmian'n, nán Nyanmian ye be yi bέ tεε'n be man yí o, nan be yi be man wawε etε'n-mɔ. Nan mın dιe mın ngulo man ke εmɔ nvn wawε etε'n-mɔ yo kvn.

21 Emə ngvala man ke be nvn yé Min kangə nvn anun nán ese emə a nvn wawə ete'n-mə kvsu kangə die nvn anun. Emə ngvala man ke be tanlan yé Min təbli nvn anwvn be didi nán ese emə a tanlan wawə ete'n-mə kvsu die nvn anwvn b'a didi.

22 Anaan emə kulo ke be wula yé Min akpue o? Asv emə jvnlin ke ye le anwvnsele ye tala yí o?

Bε kpónnde εhinlin-mə ati anwvn nvasvε

23 Emə kan ke: "Ye kvala ye yo like biala mə ye kulo o." O ti ananhəle, nan kvsu yí kvalaa ti man kpa mman man emə. O ti ananhəle ke emə kvala ke be yo like biala mə emə kulo o, nan kvsu yí kvalaa mmvka man emə maan emə dedi'n ngo man yí nyunnun.

24 Svanlan fii n'ɔ kpónnde yí ti anwvn nvasvε, nan o kpónnde εhinlin-mə die.

25 Like mə be di, mə emə kə to yí gua nun'n, nán be sulo yí nzin be bisa bisa yí nwvn kosuan nán emə lí.

26 O sanlin ke Ehēle Ejələ'n le kan ke: *Asie'n nvn sv ninnge'n kvalaatin ti yé Min die.*

27 Se svanlan m'ɔ nzı man Nyanmian'n felə emə alie nán emə tie a, like biala mə be kə fa be kə man emə'n, emə lí, nán be sulo yí nzin be bisa bisa yí nwvn kosuan.

28 Nan se svanlan bie kan kele emə ke: "Naan εhi ti amvan sv naan," yí die anin nán be di, o fi ejələ'n mə svanlan so nvn a han a hele emə'n. O sanlin ke o'a kaçı emə.

29 Nán wó ajvnlin die nvn anwvn ejələ yê müñ kan yí εwa o, nan εhinlin ajvnlin die nvn anwvn ejələ yê müñ kan o. Nan afi o yo se mə like mə müñ kvala ke müñ yo'n, svanlan mgban kvala o kan yí nwvn ejələ o?

30 Se mìn da Nyanmian asì nán m'an li like a, anùn
ɔ yø se mò mìn nyan yí nwvn amannie ɔ?

31 Ehika ati, se emø 'di alie o, se emø 'nvñ nzue o,
yí kvalaa mò emø 'yø'n, emø yó be wúla Nyanmian
anunminnyanmvñ.

32 Like mò emø yø a, ɔ kuala ke ɔ man Zufu o, m'ɔ ti
man Zufu o, anaan Nyanmian asənùn'n tə asì'n, like
sø'n, nán be yø.

33 Emø yó ke míñ. Like biala mò mìn yø a bé kvalaa
be di yí nwvn fe'n yê mìn yø ɔ. Nán m'ɔ ti kpa man
mín'n yê mìn yø ɔ, nan m'ɔ ti kpa man ehinlin-mø'n
yê mìn yø nán b'a nyan ngvan ɔ.

11

1 Emø sósuan míñ ke mìn sosuan Kilisi'n.

2 Mùn yi emø ayε. ɔ sanlin ke like biala anun,
emø kaci míñ cian daa, eße ninnge kvsu mò n geleli
emø'n, emø nánndi sv kpa.

ɔ se ke mmalasua'n-mò cici bé ti sv

mele mò be 'yø asənùn'n

3 Nan kvsu mìn kulo ke emø ti ejøle ehì abu kpa ke
Kilisi yø sie belenzua biala ɔ. Belenzua'n kvsu yø
sie yí yi ɔ. Yê Nyanmian yø sie Kilisi ɔ.

4 Belenzua kvn mò ɔ 'yø asənùn, anaan Nyanmian
kø fa ejøle kø wula yí nvñ ke ɔ hán héle menian m'ɔ
kø cici yí ti sv'n, anùn belenzua sò nùn anyùn a nzø
man Kilisi.

5 Nan balasua kvn kvsu mò ɔ 'yø asənùn, anaan
Nyanmian kø fa ejøle kø wula yí nvñ ke ɔ hán
héle menian mò ɔ'a njici man yí ti nùn asv'n, anùn
balasua sò nùn anyùn nzø man yí hun. Anùn ɔ ti ke
balasua mò b'a kpa yí ti ɔ.

6 Balasua kvsu m'ɔ ngulo man ke ɔ cici yí ti sv'n, anun ɔ titi. Nan kvsu ɔ ti anyunnunguasie man balasua kvn ke ɔ kpá anaan ɔ titi yí ti'n. Yí sɔ ati, ɔ cici sv.

7 ɔ nze nvata man ke belenzua cici yí ti sv ɔ. ɔ sanlin ke Nyanmian nianlin yí nwvn sv y'ɔ bɔl yí ɔ, ɔ ti Nyanmian anumminnyanvn. Nan balasua'n dle, ɔ ti belenzua nín anumminnyanvn.

8 Afí belenzua anvín bowe yé Nyanmian falí bɔl balasua ɔ, nan nán balasua'n dle'n yé Nyanmian falí bɔl belenzua ɔ.

9 Nyanmian bɔl balasua manlin belenzua nán ɔ'a mmɔ man belenzua ɔ'a mman man balasua.

10 Ehiha ati, nyanmiansv mmɔfve'n-mɔ dunman nun, balasua'n cici yí ti sv ɔ héle ke ɔ bεbelε yí nwvn asi man yí hun.

11 Nan kvsu, yé mân'n mɔ ye nvn yé Mín ye le bu'n, belenzua'n nni man yí ti anwvn yé balasua'n kvsu nni man yí ti anwvn.

12 Afí se bɔbɔ belenzua nín anvín bowe yé Nyanmian falí bɔl balasua nín an, balasua'n kvsu yé ɔ wu belenzua nín ɔ. Ehi kvalaa fi Nyanmian elo.

13 Emɔ muonun be nían balasua m'ɔ le yo asonun mɔ ɔ'a njici man yí ti sv'n, asu ɔ ti kpa?

14 Mân'n muonun mɔ ye wɔ nun'n kele yé ke, ɔ ti anyunnunguasie man belenzua kvn ke ɔ síe yí ti'n maan ɔ nyín ndinndun ke balasua.

15 Nan se balasua sie yí ti nín an, ɔ ti anumminnyanvn man yí. ɔ sanlin ke Nyanmian falí enyuan ndinndun sɔ'n manlin balasua ke ɔ fá hala yí ti.

16 Ejole'n mɔ m'an han'n, svanlan mɔ yí nwan ɔ 'su ejole ehi anwvn akpulwa'n, müñ kan yí tika

mín kele yí ke yé muonun o, Nyanmian asənün'nmə anun o, ke ye yó yí nın anın.

Yé Min alie nin anwvn ejole'n

17 M'o tı yé Min alie nın elie nın anwvn ejole dıe'n, mín nyı man emə aye. O sanlıñ ke mele mə emə kə yia'n, like mə emə yó'n tı man kpa fíi.

18 M'an tı ke mele mə emə asənün mma'n-mə kə yia'n, emə anvan nze man bē nwvn, emə bubu bē nwvn nun. Min nne man ejole sə'n mín nni man kpa.

19 Nan se emə bubu bē nwvn nun an, anın bē nwvn menian kusu mə be su Zozi Kilisi ananhöle nun sakpa'n.

20 Mele mə emə kə yia'n, nán yé Min alie nın elie ati yê emə yia o.

21 O sanlıñ ke se emə yia təbili nın anwvn an, svanlan kón kpılı di yí muonun yí alie dıe m'o tınlı'n, nan be nje man be nni man. O man mmie-mə dide bē kú yi kpa. Mmie-mə nvn nzan dede be bv, kusu anın ehœ le kun mmie-mə.

22 Emə le man awulo mə be di like nun be nvn nzan o? Anaan emə mmu man Nyanmian Asənün'nl like o? Emə kulo ke anyunnunguasıe kan bē mə be wə nun mə be le man like fíi nın o? Nzu ejole dıe yê emə kulo ke n gán n géle emə o? Asu o fata ke min yi emə aye o? Cee! Min ngvala man ke min yi emə aye!

23 Ehı, like mə yé Min heleli mí'n'n yê mí'n kusu m'an hele emə o. Like sə'n y'o le ke kəngœ'e'n, asannan nán b'a yi yé Min Zozi b'a man'n, o falı kpavn.

24 M'o lalı Nyanmian ası yueli'n, o kə bubu nun. Yí nwvan: "Ehı tı mí'n nwvnnaan, mun fa min man emə. Emə yó ehı be fá be káci mí'n."

25 Mə be lili kpavn'n yueli'n, o kə fa nzan kangɔ'n. Yí nwan: "Nzan'n m'ɔ wə kangɔ ehı anun'n y'ɔ le nyihye fufəle'n mə Nyanmian le fa míñ moja'n hyihye'n. Melé biala mə emə 'nvn nzan sə'n, emə nún bə káci míñ."

26 Afì melé biala mə emə le di kpavn ehı, mə emə le nvn nzan ehı'n, anun emə le bo yé Min ewue'n m'ɔ wuli nín anwvn kpaye dede o kə ju melé mə o 'sa ba'n.

27 Ehika ati, se svanlan kvn sun atin m'ɔ nzə nvata man nín asu o di yé Min kpavn'n o nvn yí nzan nín an, anun svanlan sə nín a yə ete o'a tia yé Min anwvnnaan'n nvn yí moja'n.

28 O man svanlan kvn biala só yí nwvn nían kvalaaka nán o li kpavn sə'n o a nvn nzan'n.

29 O sanln ke svanlan m'ɔ le di kpavn sə'n o nvn nzan'n mə o'a mmu man ke yé Min anwvnnaan'n nvn yí moja'n, anun svanlan sə'n le bu yí muonun yí nwvn fuo.

30 Ehika ati yé emə anun mmie-mə dəvn a fuke fuke, mmie-mə a bubu, mmie-mə kvsu dəvn a wu nín o.

31 Se ye di mva ye sə yé nwvn ye nian kvalaaka nán y'a li yé Min aliə nín an, Nyanmian mmua man yé ndee.

32 Nan se yé Min bua yé ndee a, o 'pinnin yé nán yé ti a nga man nun ke eyuadı'n dıe'n.

33 O man anianman-mə, se emə yia mə emə 'ba li yé Min aliə'n, emə nwvnndə bē nwvn.

34 Ke o kə yə nán Nyanmian a mbinnin man emə melé mə emə kə yia'n, svanlan m'ɔ nian an, o'a gəlo'n, o lí like yí awulo nán o'a a. Yí bu nga'n, se min ba emə anwvn elə a, n gə sesie.

12

Wawε Nwannzan-nwannzan nın acedie'n-mo

¹ Ehí, anianman-mo, m'ó tu de Wawε Nwannzan-nwannzan nın acedie'n-mo anwvn ejøle dø'e'n, mun kulo ke emo ti yí bv kpa.

² Emo si ke daba mo anun emo nzi man Nyanmian'n, amvan'n-mo mo be njvjø man'n, be yé anun emo nanndi nun be so o.

³ Ehíka ati, mun kulo ke emo ti yí bv kpa kε, svanlan mo Nyanmian Wawε'n wo yí nun'n nguala ngan man ke: "Zozi a fa munnzue!" Se Wawε Nwannzan-nwannzan'n kvsu nnvn man nun an, svanlan kvn nguala ngan man ke: "Zozi ti yé Min!"

⁴ Acedie'n-mo ti ngacile døvn, nan kvsu yí kvalaa fi Wawε Nwannzan-nwannzan kvnmgba'n.

⁵ Junman'n ti ngacile døvn nan kvsu yé Min kvnmgba'n yé be le su yí o.

⁶ Junman elie'n ti ngacile døvn nan kvsu Nyanmian kvnmgba'n sín yí kvalaa asu o di junman yé asitanlan nın anun.

⁷ Wawε Nwannzan-nwannzan'n man svanlan kvn biala acedie kvn maan o fa bvka ehinlin-mo kvalaatin.

⁸ Wawε Nwannzan-nwannzan'n fa ngelø ejøle o wula svanlan'n bie anvan maan o kan. Wawε kvnmgba'n kele svanlan'n bie like maan o nwun yí Yuein o bvka ehinlin-mo.

⁹ Wawε kvnmgba so'n man svanlan'n bie dedi. O man svanlan'n bie kvsu tunmin maan nwuluwafve'n-mo anwvn sa.

¹⁰ O man svanlan'n bie tunmin maan o yo asinbenwvn ninnge. O man bie kvsu kan ejøle mo Nyanmian ko fa ko wula yí nvan ke o hán'n. O man svanlan'n bie kvsu nwun wawε ete'n nvn

Nyanmian Wawε nın angvunmın. O man svanlan'n bie kan anie ngacile ngacile. O man bie kvsu tutu anie ngacile ngacile so'n-mo abu.

11 Wawε kvnmgba cein so'n yē o yo ninnge so'n-mo kvalaa o. Acedie m'o kulo ke o fa man svanlan kvn biala'n y'c fa man o.

Zozi Kilisi menian'n-mo kvalaa ti anwvnnaan kvn

12 Eh!, emo si kulo svanlan ke o kpın ti y'i'n. Yi akpøle akpøle'n-mo svnlin. Be kan yi kvalaa be bo nun an, anin o yo anwvnnaan kvn. Kilisi kvsu, ke o ti yi nın ala anin.

13 Yé kvalaatin, Zufu o, m'o ti man Zufu o, kanga o, m'o ti man kanga o, Wawε kvnmgba so nın a hohuan yé nvan, y'a kaci anwvnnaan kvn, b'a so'nin yé, ese Wawε Nwannzan-nwannzan'n wo yé kvalaa yé nun.

14 Nán akpøle baa kvnmgba y'c yo anwvnnaan nın o, nan akpøle dəvn y'c yo anwvnnaan nın o.

15 Se ajale'n nwan: "Mín diε, nán asaa y'c le míñ, yi ti, n nnvn man anwvnnaan nın anun bie." Se o kan so ti a, asu o nnvn man anwvnnaan nın anun bie o?

16 Se anzve'n kvsu nwan: "Mín diε, nán anyian y'c le míñ, yi ti, n nnvn man anwvnnaan nın anun bie." Se o kan so ti a, asu o nnvn man anwvnnaan nın anun bie o?

17 Se o ti ke anwvnnaan'n kvalaa y'c le anyian an, ahan svanlan 'yo se nán o'a ti ejøle? Se o ti ke anwvnnaan'n kvalaa y'c le anzve a, ahan svanlan 'yo se nán o'a ti nvan?

18 Muafue, ke kulo svanlan akpøle akpøle'n lka mo Nyanmian kulo ke o sie yi'n, ebøle yē o'a sie yi o.

19 Afí se o tì ke yí kvalaa tì tòle baa kvnmgba a, ahan be nvèlè man yí svanlan.

20 O tì ananhòle ke kulo svanlan akpøle akpøle'n-mo svunlin, nan yí kvalaa yo anwunnaan kvn.

21 Ehika ati, anyian nguala ngan ngele man asaa ke: "Wó asaa, m mianlin man wó nwvn!" Bé ti kvsu nguala ngan ngele man ajale ke: "Wó ajale, m mianlin man wó nwvn!"

22 Be nguala be ngan man so. O sanlin ke anwunnaan nin akpøle'n-mo mo be mmu man bë like fí'i'n, bë yë bë nwvn cian o.

23 Yé anwunnaan'n lika mo yë mmu man yí like fí'i'n, yí yë yë sesie yí kpa o. Lika mo svanlan nwun yí a, o tì anyunnunguasie man yé'n, yë kala sv.

24 Lika mo svanlan nwun yí a, o tì kpa'n, yë yaci yë gua sv. Anwunnaan'n lika so'n-mo yë nwun bë a, yë mmu man bë like fí'i'n, Nyanmian a sesie maan bë nwvn cian yë kpa.

25 O yo yí so nán mgbaci mgbaci e a ndanlan man anwunnaan nin anun. O sanlin ke anwunnaan nin anun akpøle akpøle'n-mo kvalaa svso bë nwvn nun.

26 Se anwunnaan nin anun akpøle'n bie le nwun yale a, bë kvalaa yé anin be nvñ yí le nwun yale so nin o. Yë se bë nun kvn bie kvsu le di fe a, bë kvalaa yë anin be le di fe so nin o.

27 Kilisi anwunnaan'n y'o le emo kvalaa. Emo anun kvn biala tì anwunnaan so nin anun akpøle kvn.

28 Ehika ati y'o man Nyanmian lili mva sieli mmofv'e'n-mo Asonin nin anun o. M'o tian yí nnyuan'n y'o le mgbømanfv'e'n-mo. M'o tian yí nsan'n y'o le bë mo be kekele menian'n-mo ninnge'n. M'o to sv'n y'o le bë mo be yo asinbènwvn

ninnge'n, bé mɔ be le tunmin maan nwuluwafue'n-mɔ anwun sa'n, bé mɔ be buka yalefue'n-mɔ'n, bé mɔ be nian Asənən nun asu'n, o nun bé mɔ be kan anie ngacile'n-n-mɔ'n.

²⁹ Asu bé kvalaa be ti mmɔfue o? Cεcε! Asu bé kvalaa be ti mgbəmanfue o? Cεcε! Asu bé kvalaa be kekele menian'n-mɔ ninnge o? Cεcε! Asu bé kvalaa be yo asinbenwun ninnge o? Cεcε!

³⁰ Asu bé kvalaa be man nwuluwafue'n-mɔ anwun sa o? Cεcε! Asu bé kvalaa be kan anie ngacile ngacile o? Cεcε! Asu bé kvalaa be tu anie so'n-mɔ abu o? Cεcε!

³¹ Ehika ati, emɔ kpónndε acedie'n-mɔ mɔ bé nwun cian'n. Nan min 'ba hele emɔ atuŋ kanlan-man kanlanman kpa kvn.

13

Ehulo'n

¹ Ehí, se bəbə mìn kvala mân nín anun anie'n-mɔ kvalaatin kan an, se mìn kvala nyanmiansu mmɔfue'n-mɔ dí'e'n kan an, se mìn ngulo man svanlan an, anin n dí ke kpakpan mɔ be le fa be bɔ su mgban.

² Man n ní Nyanmian kpoman, man n zí ninnge'n kvalaatin dede n zí Nyanmian nvialie nun ejole'n kvalaatin, man n nyán dedi dede n dítu mmɔka'n-mɔ abu bəbə, se mìn nwun svanlan nán m'an ngulo man yí a, anin n dí man like fíí.

³ Man n vá mìn nwun ninnge'n kvalaa mɔ n ne yí'n n jé, ese bəbə n dónin mìn nwun nán m'an fa m'an tu mìn nvan nun, se n nne man ehulo a, n nne man su nvasue.

⁴ M'ɔ kulo svanlan'n, o si abutale, o yo ati anun kpa ninnge. M'ɔ kulo svanlan'n, yí nyin mmɔlu man

svanlan like, εσε ὁ οὐδεὶς μάνος γίνεται νῦν οὐν. Μ'οὐδὲ καλόν
svanlan'ν, ὁ οὐδεὶς μάνος γίνεται νῦν.

⁵ Μ'οὐδὲ καλόν svanlan'ν, ὁ οὐδεὶς μάνος αγαπητός είναι
like, ὁ τι μάνος αγαπητός είναι. Οὐντείς μάνος svanlan anwun
εύα. Μ'οὐδὲ καλόν svanlan'ν, ὁ οὐδεὶς μάνος svanlan anwun
εύας εἰς τὸν οὐδεὶς μάνος γίνεται κανέναν.

⁶ Μ'οὐδὲ καλόν svanlan'ν, ὁ οὐδεὶς μάνος εἴτε οὐντείς anwun fe
nan ananhæle οὐντείς anwun fe y'οὐδὲ di ο.

⁷ Μ'οὐδὲ καλόν svanlan'ν, ὁ τίλα γίνεται αγαπητόν kpa, ὁ λέ
δεῖ, ὁ λέ αγαπητός είναι, ὁ σι αβυταλείς.

⁸ Εχούσθαι μάνος αγαπητός. Κρατημένον είναι τέμον
'ba οὐντείς, αντίστοιχος αγαπητός οὐντείς τέμον 'ba οὐντείς,
ninnge'n-n-mo εστίν τέμον 'ba οὐντείς.

⁹ Οὐντείς κε γέ σι ninnge'n-n-mo εβούει, εσε γέ di
κρατημένος εβούει.

¹⁰ Ναν μελεί μού like'n μ'ο τι κονλόν-ŋονλόν kpa'n
'ba fitε'n, μ'ο τι εβούει εβούει 'ba minlin.

¹¹ Μού οὐδεὶς batonman'ν, αντίστοιχος μίνος jujo κε
batonman, μίνος juonlin ke batonman, μίνος γέ μίνος
ninnge'n-n-mo ke batonman. Ναν μού οὐδεὶς kpain'n,
οὐντείς μματονμαν ninnge'n.

¹² Μού γέ nwun γίνεται, ὁ τι κε γέ λέ οὐντείς οὐντείς
nun. Οὐδεὶς μίνζανλόν-μίνζανλόν μάνος γέ. Ναν
μελεί 'ba ju, γέ 'ba nwun γίνεται. Επειδή, ninnge'n-n-mo
εβούει εβούει γέ μίνος si ο. Ναν τέμον 'ba ju, μίνος
'ba si γίνεται kpa bokoo ke Nyanmian si μίνος'.

¹³ Σιαν διείσδυτος, ninnge nsan εχει-mo wο εβελείς. Ninnge
nsan so'n-n-mo γέ λέ δεῖ'n, αγαπητός είναι, ὁ οὐντείς
ehulo'n. Ναν βέρει nsan οὐντείς anun kpili kpa'n γέ λέ
ehulo'n.

14

Emo kpónnde Nyanmian Wawε nin acεdε

mgbakpa'n-mo

¹ Ehika ati, emo man svanlan ehulo'n hian emo cinnjin kpa. Ese emo bo mondonlin kpa be kpounnde acedie'n-mo mo Nyanmian Waw'e'n man'n. Man Nyanmian kpoman elie acedie die'n hian emo kpa.

² Svanlan m'o le kan anie ngacile ngacile'n, anin n'an menian-mo y'o le kan kele be o, nan o le kan kele Nyanmian. O sanlin ke svanlan fii ndi man anie'n m'o le kan'n. Nviale nun ejole ye Waw'e Nwannzan-nwannzan'n le man o kan o.

³ Nan svanlan m'o le di Nyanmian kpoman'n, o kan ejole'n kele menian'n-mo o man be dedi'n ko yi nyunnun, o wowula be anwunsele ese o cic'i be lva.

⁴ Svanlan m'o le kan anie ngacile ngacile'n, anin o le kan maan yi ngunmin yi dedi'n ko yi nyunnun. Nan svanlan m'o le di Nyanmian kpoman'n, o kan ejole'n o man be kvalaa mo be wo asonin n'in anun'n dedi'n ko yi nyunnun.

⁵ Min die, se Waw'e Nwannzan-nwannzan'n man emo kvalaa kan anie ngacile ngacile a, min di yi nwun fe. Nan kvsu mo mun kpounnde'n, y'o le ke emo kvalaa be li Nyanmian kpoman. Af svanlan m'o di Nyanmian kpoman'n, yi junman die'n ti kpa tala svanlan mo kan anie ngacile ngacile'n die'n. Nan se svanlan kun kvala ke o tutu anie ngacile ngacile so'n-mo abu maan Asonin mma'n-mo kvalaatin dedi'n ko yi nyunnun an, yi kvsu o ti kpa.

⁶ Anianman-mo, se min ba emo anwun elo, n'an se min kan anie ngacile ngacile mun kele emo a, nzu nvasue die ye emo 'nyan yi su o? Nvasue nnun man su. Nan se Nyanmian yi like kele n'an mun kan yi nwun ejole min kele emo a, anaan mun kekele emo

εjøle nun an, anaan mìn di Nyanmian kpòman an, anaan mìn kan Nyanmian anwòn εjøle mìn kele emo a, emo 'nyan su nvasue.

⁷ Be mán yé fá εjøle sò'n yé tú ke svanlan m'ò le ku fulutu anaan o le bò sanngo anwòn. Se o'a mmò man yí kpa a, o 'yo se nán b'a nwun ejue'n m'ò le tv'n?

⁸ Svanlan m'ò le ku kònati'n, se o'a ngu man yí kpa a, nwan yé o 'sesie yí nwun o kò elœs o?

⁹ Ke o tì yí kvsu man emo nín ala anin. Anie mò emo le kan mò svanlan ndì man'n, anin emo le kan gua anwònman nun mgban.

¹⁰ Anie svonlin mân nín anun kpa, nan kvsu kvn nnvñ man ebelè mò svanlan ndì man yí bv o.

¹¹ Anie mò mìn ndì man'n, se svanlan le fa kan εjøle kele mìn an, mìn bu svanlan sò nín eyefvè, yí kvsu o bu mìn eyefvè.

¹² O man, kemø emø kpvnndè ke be nyan Wawè Nwannzan-nwannzan nín acedie'n-mø'n, anin emø kpvnndè nunhan mò emø nyan yí døvn kpa a, o kuala ke o man Asɔnìn mma'n-mò kualaatin dedi'n kò yí nyunnun'n.

¹³ Ehika ati, svanlan m'ò kan anie ngacile ngacile'n, o séle Nyanmian maan o hóala yí bv tú.

¹⁴ O sanlin ke se mìn yø asɔnìn anie ngacile ngacile nun an, anin mìn wawè'n yé o le yø asɔnìn nín o, mìn ajvnlin'n wø ebelè mgban.

¹⁵ Se o tì sò a, anin mìn 'yo yí se? Mìn 'fa mìn wawè mìn yø asɔnìn, esè mìn 'fa mìn ajvnlin'n kvsu mìn yø asɔnìn. Mìn 'fa mìn wawè'n mìn tv ejue, esè mìn 'fa mìn ajvnlin'n kvsu mìn tv ejue.

¹⁶ Afì se e le da Nyanmian asi anie ngacile ngacile

nun, mə svanlan bie wə εmə afian m'ə ndı man anie sɔ'n, se ε da Nyanmian ası yue a, o ngvala o ngan man "Amin", o sanlin ke o'a ndı man εjole'n mə a han'n.

¹⁷ Se bəbə asina'n tı like kpa a, o mman man svanlan sɔ'n dedi'n ngo man yí nyunnun.

¹⁸ Min 'da Nyanmian ası, o sanlin ke min kan anie ngacile dɔvn min tala εmə kvalaatin.

¹⁹ Nan kvsu se Asənun mma'n-mə yia nán min kan εjole mgbole nnun mə bε tı yí bv, o bvka bέ'n, o tı kpa tala ke n go han εjole mgbole akpu bulu anie ngacile ngacile nun mə svanlan fí ndı man o.

²⁰ Anianman-mə, nán man εmə ajvnlin'n yɔ ke mmatvñman ajvnlin, nan εmə nyán mgbain ajvnlin. Kvsu ete nın anyunnun an, εmə káci ke adəman.

²¹ B'a hele wə Ehəle Ejole nın anun ke yé Min nwyan:

*Min 'nanndı nyɔfve
mə εmə ndı man bέ anie nın asv,
min kan εjole min kele meninsvnman'n.
Ehi bəbə muonun, bε le ngo tie man min.*

²² Ehika ati, anie ngacile ngacile'n mə bε kan'n, o tı nzələ mə Nyanmian yı kele bέ mə bε nzı man yí'n, nan o tı man nzələ mman man bέ mə bε sı yí'n, nan Nyanmian kpəman nın elie dιε'n, o tı nzələ man svanlan'n m'ə sı Nyanmian'n, nan o tı man nzələ mman man m'ə nzı man Nyanmian'n.

²³ Yε fá yí ke asənun mma'n-mə kvalaa a yia bε le kan anie ngacile ngacile. Se menian mə bε nzı man asənun nın anun εjole, anaan bέ mə bε nzı man Nyanmian'n wulv hika mə εmə a yia nın an, bε ngan man ke εmə le se o?

24 Nan se εmə kvalaa le di Nyanmian kpəman nán svanlan m'ə nzı man asənün nın anun ejəle, anaan m'ə nzı man Nyanmian wwlw lıka mə εmə a yia nın an, ejəle'n mə εmə le kan'n maan o nwvn yí ke o ti etefue. O nwun yí ke ejəle'n mə o'a ti'n maan o di fuo.

25 Anun yí nwvn ejəle kvalaa a tulu. O 'kwu Nyanmian anyunnun o sv yí, o se ke: "Nyanmian wə εmə afian εwa sakpa!"

Like m'ə se ke be yia a, be yó'n

26 Anianman-mə, afi nzu yê o se ke εmə yia a, be yó o? Melé mə εmə kvalaa kə yia'n, se svanlan kvn le ejue o tv, kvn le kekele yí manngvn'n-mə Nyanmian Anvan Ejəle, kvn le di kpəman, kvn le kan anie ngacile ngacile, kvn kvsu le tu anie ngacile so nın abu a, yí kvalaa mə εmə le yo'n, be yó be búka bé nwvn be mán bé dedi'n hó yí nyunnun.

27 Se εmə le kan anie ngacile a, man menian nnyuan anaan nsan hán. Nan kvsu be hán yí bé ti ngvkvn, yê svanlan kvn kvsu tú mə be le kan nın abu.

28 Se svanlan fú nnvn man εbele m'ə tu mə be le kan nın abu a, anin svanlan'n m'ə le kan anie ngacile so'n müan yí nvan Asənün sua nın anun. O hán yí kunnun, o hán mán Nyanmian.

29 Bé mə be di Nyanmian kpəman'n kvsu, nunhan nnyuan, anaan nsan lí kpəman'n nán bé nga'n titi bé ejəle'n be nían.

30 Se nunhan kvn wə εmə afian mə Nyanmian a yi like a hele yí ke o hán'n, svanlan'n mə yí nvan wə ejəle sv'n, o müan yí nvan.

31 εmə kvalaa, be kvala ke be di kpəman'n bé ti ngvkvn maan bé kvalaa be nwun like, εse be wowula bé nwvn anwvnsele.

32 Bé mə bε di kpəman'n, o di kε bε lí kpəman'n kε o se fata'n.

33 O sanlin ke Nyanmian ngulo man basa basa, nan o kulo anzvnunjø.

Ke o tı yí wə anwvntie mma'n-mə asənvn'n-mə anun'n,

34 Se εmə yia nán bέ 'yø asənvn an, mmalasua'n-mə tánlan koun, bε le atın be ngan ejøle. O se ke mmalasua'n-mə bέbεle bέ nwvn ası ke b'a hεle wə Nyanmian mala nın anun'n.

35 Se Ejøle'n bie wə εbεle mə bε nnwun man yí kpa, nán bε kulo ke bε bisa a, bε bίsa bέ hun-mə bέ awulo εlø. Afı o tı man kpa man balasua ke o hán ejøle mele mə Asənvn mma'n-mə kə yia'n.

36 Emə jvnlin ke εmə εlø yέ Nyanmian ejøle'n bəli yí bv o? Aanaan εmə jvnlin ke εmə ngvnmin ala yέ b'a tı Nyanmian ejøle nın o?

37 Svanlan mə yí nwan o di Nyanmian kpəman, anaan Wawε Nwannzan-nwannzan kan ejøle kele yín, o nwún yí ke ejøle'n mə m'an hεle εmə'n tı yέ Min mala.

38 Svanlan m'ə mmu man ejøle sə nın ananhøle'n, nán bε tie yí.

39 Ehika ati, anianman-mə, εmə kpύnndε kpəman elie acedie'n kpa. Nan kvsv, nán bε totua anie ngacile ngacile nın εhan.

40 Emə yó ninnge'n-mə kvalaa kpε kpε, nán bε yo yí sisakaa.

15

1 Anianman-mə, mün kacı εmə Ejølekpa'n mə m məli n geleli εmə mə εmə leli lili'n. Ejølekpa sə'n, εmə bəli nun məndiñlin kpa.

2 Se emə de Ejəlekpa sə'n bə di kə m gbiṇlin m məli n geleli emə nın an, Nyanmian 'de emə ngvan. Se o tı man sə a, anın emə dedi nın a yə mgban.

3 Ejəle m'ə sv ebue tala ejəle'n kvalaa mə bə hanlin bə heleli m'ın mə m'ın kvsu n ganlin n geleli emə'n y'ə le ke b'a hele wə Ehele Ejəle nın anun ke yé etə'n-mə ati yê Kilisi wuli o.

4 Ese b'a hele wə Ehele Ejəle nın anun ke o wuli bə sieli. Yí cian nsan nın asu, o fi ewue nun tinngel.

5 M'ə fi ewue nun tinngeli'n, o lili mva yılı yí nwvn heleli *Sefası nán o'a yı yí nwvn o'a hele yí mməfvə bulu nvn nnyuan'n.

6 Yí menian eya nnun nvn yí nzin yiali ese o kə yı yí nwvn o kə hele bę. Yí menian sə'n-mə mmie-mə dəvn te tı ast, ngvkvn ala yê b'a wu o.

7 Ehı anzin, o kə yı yí nwvn kə hele Zvakı, ese o kə yı yí nwvn o kə kele mməfvə'n-mə kvalaatin.

8 Mə afı o yılı yí nwvn heleli bę kvalaa yueli'n, o kə yı yí nwvn o kə hele m'ın kvsu m'ın. Nan m'ın yê n dı bę kvala bę kasian nın o.

9 N dı mməfvə'n-mə kvalaa anun kasian. O nvata man ke be fele m'ın bəfvə bəbə. O sanlin ke n geleli Nyanmian Asənün nın ahvlwwa.

10 Nan Nyanmian adawvlvman, ene o'a man m'an kaci yí bəfvə. Yí anwunnvoe'n m'ə nwunlin m'ın'n kvsu a nyə man mgban. O sanlin ke m'an li junman kpa m'an tala mməfvə'n-mə kvalaatin. Nán ke m'ın muonun m'ın tunmin yê m'an fa m'an li junman sə nın o, nan Nyanmian muonun nwunlin anwunnvoe o jinlanlin m'ın nzin.

11 O man se m'ın yê m məli Ejəlekpa nın o, se mməfvə'n-mə yê bę bəli o, Ejəlekpa kvnmgba sə'n mə ye bə'n yê emə leli lili nın o.

Yε ewuetinnge'n

12 Se yε kan yε kele menian'n-mo ke Kilisi fi ewue nun o'a tinnge a, anin o yo se mo emo anun mmie-mo kan ke ewue tinnge nnun man εbele o?

13 Se ewuetinnge nnun man εbele a, anin Kilisi kvsu wuli'n, o'a ndinnge man.

14 Se Kilisi a nwu man o'a ndinnge man an, anin yí Ejølekpa'n mo yε bø yε kele menian'n-mo ti ato ejøle, anin εse emo dedi'n kvsu a yo mgban.

15 Se Kilisi fi ewue nun o'a ndinnge man an, anin yε le tñ Nyanmian εvan. Afi anin yε le kele ke o'a tinnge Kilisi fi ewue nun, kvsu anin ejøle'n ti man so.

16 O sanlin ke se bø mo b'a wu'n fi ewue nun ndinnge man fii a, anin Kilisi kvsu fi ewue nun o'a ndinnge man.

17 Yê se Kilisi fi ewue nun o'a ndinnge man an, anin emo dedi nin a yo mgban, εse anin emo εte'n-mo kvalaa te sv emo.

18 εse anin o kele ke bø mo be de Kilisi be di mo b'a wu'n, b'a minlin.

19 Nan se mân εhi mo yε wø nun εwa nin ala yê yε le anyindasue wø Kilisi anwøn an, anin yε ti alvabøfue kpili kpa yε tala menian'n-mo kvalaatin.

20 Nan o ti ananhøle, Kilisi fi ewue nun o'a tinnge. Yí ewuetinnge so'n ti ajinlanmun, o kele ke bø mo b'a wu'n kvsu fi ewue nun be 'ba tinnge.

21 Svanlan kunmgbba dunman nun yê ewue walî mân nin anun o. Ewuetinnge'n kvsu fi svanlan kunmgbba cein εlo.

22 Kemo menian'n-mo kvalaa 'wu, o sanlin ke be ti Adamun abvsu menian'n, yí kunmgbba nin ala,

bé mə bə nvn Kilisi b'a yo kvn'n kvsu fi ewue nun 'tinnge.

²³ Nan kvsu o le svanlan kvn nvn yí melə. Kilisi yê o'a li mva o'a tike atin nvn o. Cian mə o 'ba sa ba'n, bē mə bə tı yí dle'n kvsu fi ewue nun 'ba tinnge.

²⁴ Ehı anzin, anın mâñ nvn ayuelie a ju. Temvn sɔ'n, nyanmiansu mmɔfvə ete'n-mə mə bə kpə Kilisi, mə bə le tunmin bə sie mâñ'n, Kilisi 'fin bē ası o fa belemgbin mâñ'n o wula Nyanmian m'ɔ tı Sie nvn asa nvn.

²⁵ Afı, o fata ke Kilisi sie mâñ'n dede o ju melə mə Nyanmian maan o tia bē mə bə kpə yí'n kvalaatin ati sv.

²⁶ Kpəfvə kasian'n mə bə 'fin yí ası'n y'ɔ le ewue.

²⁷ Afı Ehele Ejole'n nwan: *Nyanmian a fa ninnge kvalaa a gua yí ja abv.* Nan se Ehele Ejole'n kan ke: "Nyanmian a fa ninnge kvalaa a gua yí ja abv" a, o tı yuein ke Nyanmian mə o'a fa ninnge kvalaa o'a gua Kilisi aja abv'n nnvn man ninnge sɔ'n-mə anun bie.

²⁸ Melə mə Kilisi 'ba li ninnge kvalaa asu kunnunmun'n, yí Kilisi muonun 'ba bəbelə yí nwvn ası o man Nyanmian. O 'belélé yí nwvn ası o man Nyanmian mə o 'man o di ninnge kvalaa asu kunnunmun'n, nán Nyanmian a li ninnge kvalaa asu belemgbin.

²⁹ Nan se bē mə b'a wu'n fi ewue nun ndinnge man an, anın bē mə bə man bē sənvn bē'n, nzu like dle yê bē le kpvnndə o? Se bē mə b'a wu'n fi ewue nun ndinnge man an, anın nzuke ati yê ye man bə sənvn yé'n?

³⁰ Yé muonun, o yo se mə temvn biala ewue fɔfvən yé o?

31 Anianman-mə, mün di εmə anwvn fε ke εmə nvn mín y'a yø kun wø yé Min Zozi Kilisi dunman nun. Ehika ati, cian biala ewue fɔfvañ mín.

32 Mə anin n wø Efeszı kulo nın asu elɔ'n, menian dɔvn nvn mün jinlanlin sv kpa ke ebolo naan mə bέ nwvn yø esulo. Se bέ mə b'a wu'n fi ewue nun ndinnge man, nan mín nwvn ehele ati yέ mün nvn naan sɔ'n-mə hønlın elɔe nın an, anin nzu nvasvε dιe yέ mün nyan yí sv o? Anin anyinndala'n mə bε buli nın a kpìn sv. Bέ nwan:

*Yε dídi εε ye nónnvñ,
ɔ sanlin ke ehinman nán ye wu a,
anin yέ dιe a yue.*

33 Nán man εmə laka laka bέ nwvn. Se εmə nvn bέ mə bε yø nyølie ete'n tu nun an, bε 'yø dede bε man εmə kvsu yø nyølie ete'n bie.

34 εmə nyán ajvnlin nán bε yáci ete εyøle'n. Müñ kan maan nyian kun εmə, afi εmə anun mmie-mə nzi man Nyanmian.

Ewuetinnge mma'n-mə, bέ nwvnnaan'n tı se?

35 Nan svanlan bie 'ba bisa ke: "Bέ mə b'a wu'n, bε 'tinnge se? Se bε tinnge kvsu a, bέ nwvnnaan'n tı se?"

36 Se ε bisa εjøle sv a, anin ε tı tomgban. ε nzi man ke baka baa mə svanlan kɔ lua'n, ɔ kpølø kvalaaka nán ɔ'a fifi ɔ?

37 Like mə ε kɔ lua'n, se abolowe o, se *bele o, yí wa'n yέ ε fun wula ɔ, nán yí baka'n yέ ε kpe dua ɔ.

38 Nyanmian man baka baa sɔ'n fifi ɔ kaci baka, Nyanmian man baka baa biala fifi ke yí nin'n tı yí'n.

39 Mân nın anun ninnge'n kvalaa mə bε de εnwvnmiān'n, bέ nwvnnaan'n tı ngacile ngacile.

○ le kulo menian'n-mə dιε nūn angvunmūn. ○ le naan'n-mə dιε nūn angvunmūn. ○ le nnonman'n-mə dιε nūn angvunmūn. ○ le ejue'n-mə kvsu dιε nūn angvunmūn.

40 Anwunno elɔ ninnge'n-mə o le ke be si tı yí o. Ası ewa dιε'n-mə kvsu o le ke be si tı yí o. Anwunno elɔ dιε'n-mə le bē nganlanman dιε nūn angvunmūn. Ası ewa dιε'n-mə kvsu le bē nganlanman dιε nūn angvunmūn.

41 Senze'n tı yí ti anwun kanlanman dιε, sala'n tı yí ti anwun kanlanman dιε. Nzalama'n-mə kvsu tı bē ti anwun nganlanman dιε. Nzalama'n-mə muonun afian, o le kvn biala nvn yí ti anwun kanlanman.

42 Ke ejol'e'n tı yí nūn ala anin man bē mə bē fi ewue nun bē 'ba tinnge'n. Svanlan m'ɔ kɔ wu mə be kɔ sie yí'n, se o fi ewue nun tinnge a, o nwu man fíi kón.

43 Svanlan m'ɔ kɔ wu mə be kɔ sie yí'n, o tı nvuin, ese o le man anwunsele. Nan se o fi ewue nun tinnge a, anin o'a yo kanlanman, ese anin yí nwun a yo si.

44 Se svanlan wu be sie yí a, anin o te tı yí kulo svanlan nūn ala. Nan se o fi ewue nun tinnge a, anin o'a kaci wawə nun svanlan. Se o le anwunnaan nun svanlan an, anin o le wawə nun kvsu svanlan.

45 B'a hele wɔ Ehele Ejol'e nūn anun ke: *Adamvn mə Nyanmian lili mva bəlɪ yí'n, o bəlɪ yí ke o'a a nyan ngvan.* Nan Kilisi m'ɔ tı Adamvn m'ɔ li sian'n, Nyanmian bəlɪ yí ke o'a a man menian'n-mə ngvan.

46 Emə nían, anwunnaan nun svanlan'n di mva kvalaaka nán o'a tu wawə nun svanlan dιe'n.

47 Adamvn mə Nyanmian lili mva bəlɪ yí'n, o le asie nūn anwun nvutule'n y'o bəlɪ yí o. Nan Kilisi m'ɔ tı Adamvn m'ɔ li sian'n, yí dιe o fi nyanmiansu.

48 Bé mə bə tı asię nın asv menian'n, bə tı ke Adamvən mə bə falı ngetię bə bəlì yí'n. Nan bē mə bə tı Nyanmian amma'n, bə tı ke svanlan'n m'ɔ fi nyanmiansu'n.

49 Kəmə afı kikaala dıę yę tı ke svanlan'n mə bə falı ngetię bə bəlì yí'n, cian kvn yę 'ba kaci ke svanlan'n m'ɔ fi nyanmiansu'n.

50 Anianman-mə, ε 'nwun ejəle mə mun kan mun kele emə'n. Ejəle sə'n yɔ le ke like m'ɔ le anwvnnaan nvn moja'n, o ngvala man Nyanmian Belemgbin Mân nın anun elə kə. Like m'ɔ seci'n, o ngvala o nga man εbele dahuu.

51 Emə tie, mun 'ba han nvialie nun ejəle kvn mun kele emə. Ejəle sə'n yɔ le ke yé kvalaa yę ngo yue man wu, nan yé kvalaa yę 'ba kaci.

52 O 'yɔ nvu nun, bə 'muan bē nyin bə tı, melə mə bə kə hu kənət̄ı kasian nın anun'n. Be ku nun an, bē mə b'a wu'n fi ewue nun 'ba tinnge. Se bə tinnge a, bə nwun man kón eşe yé kvalaa yę 'ba kaci.

53 O sanlıñ ke anwvnnaan'n m'ɔ wu'n, o 'kaci anwvnnaan m'ɔ nwu man kún o.

54 Melə mə anwvnnaan'n m'ɔ wu'n kə kaci anwvnnaan m'ɔ nwu man kún'n, anın Ehəle Ejəle nın a kpın sv. Ehəle Ejəle'n nwan:

B'a fin ewue ası b'a li yí sv kunnunmun.

55 *Ewue, wó tunmin'n wə nin?*

56 *Wó tunmin'n mə ε fa kun svanlan'n wə nin?*

56 Etę nın ati yɔ man ewue le tunmin o kun svanlan o. Etę'n kvsu tunmin'n fi *Moyızı mala'n.

57 Nan bə mán yę lá Nyanmian ası, o sanlıñ ke yę Min Zozi Kilisi dunman nun, o'a man yę di etę nın asv kunnunmun.

58 Ehi ka ati, anianman ehulo mma, emə jínlən bé ja nun kpunndiin kpa, nán bε man like fíí kaci emə ajvnln, nan bε lí yé Min junman'n bε hó bε nyunnun. Emə ati tánlan sv ke junman'n mə emə le di man yé Min'n, o tı man junman nvule.

16

Keti'n mə bε 'tv bε kə man

Zoluzalemvn asənün mma'n-mə'n

1 Ehi, m'ɔ tv de keti'n mə bε 'tv bε kə man Nyanmian menian'n-mə mə bε wɔ Zoluzalemvn'n, emə yó yí ke n gelelì Galasi mân nín anun asənün mma'n-mə'n.

2 Məle daa, svanlan kvn biala nían yí esika'n m'ɔ nyan yí nín anwvn, o fá kaan síe mə o 'fa bvka Nyanmian menian'n-mə o. Nán bε man min ju elɔ kvalaaka nán b'a titi nditì.

3 Se min ju emə anwvn elɔ a, menian mə emə a yí bε ke bε fá emə esika'n bε hó Zoluzalemvn'n, min 'kele kalata min tv sv min man bε kə.

4 Se o di mə min muonun min kə bie a, min nvn bε ye 'kə.

Lika mə Pəlv kulo ke o kə'n

5 Se min kpε Masedvənün mân'n yue a, min 'ba a emə anwvn elɔ.

6 Se min ba a, min 'di kə yø elesan kvn emə afian. Se Nyanmian bva a, min kvala ke min tanlan emə anwvn εbεlε dede fɔsɪε'n sín. Yí díe anin lika biala mə min kulo ke min kə'n, emə kə soman min.

7 Min ngulo man ke min kpε nun, nan se Nyanmian bva, min kulo ke min di kə yø elesan kvn emə anwvn εbεlε.

8 Nan kvsu min 'tanlan Efεzı εwa dede *Pantekɔtu cian'n ju.

9 Ḷ sanlin ke junman kpili kpa anwun atin a tike a man min Efεzι εwa. Nan kvsu bε mɔ be nun min jin sv'n svnlın.

10 Ehi, se Timote ju emɔ anwun elɔ a, emɔ só yí nun kanlanman. Ḷ sanlin ke o di yé Min junman'n ke min di y'i'n.

11 Yí ti, svanlan fii n'ɔ fa yí nyin ci yí. Nan emɔ bύka yí wo yí atin etue nun maan o hó anzvnunjo nun dede o sá bála tú min. Afı min le nwvnnde yí nun anianman'n-mɔ mɔ be həli somanln y'i'n.

12 Yé nianman Apolosu dıe, m'an sele yí dede ke o nun anianman shınlın-mɔ, be hó nían emɔ abvsv. Kikaala dıe, o nyanln man yí nwvn alaje. Nan se o nyan alaje a, o 'kɔ a nian emɔ abvsv.

Afvtu nun ahin ebisa

13 Anianman-mɔ, emɔ sίe bε nwvn ye, be tíla bε dedi nun anun sele kpa. Emɔ tíla bε ahvnlın, nán be man bε nwvn bubu bε.

14 Like biala mɔ emɔ 'yɔ'n, be yó yí ehulo nun.

15 Emɔ si Sıtefanasi nun yí awulo nın anun menian'n-mɔ. Akayi mán nın anun, bε yē be lili mva be leli Ejølekpa'n be lili o. Be di junman kpa be man Nyanmian menian'n-mɔ. Anianman-mɔ, mun sele emɔ kpa ke

16 emɔ bέbεle bε nwvn ası be mán bε kvalaa mɔ be di yé Min junman'n ke y'i'n.

17 Min di Sıtefanasi nun Føjtunatusi nun Akayikusi bε εwale nın anwvn fe kpa. Ḷ sanlin ke b'a li emɔ aja nun.

18 Bε εwale nın a man min lva a cici, o'a man emɔ kvsu alva a cici. Menian svıa-mɔ, emɔ nwvn bε a, be bú bε kpa.

19 Asənun mma'n-mo kvalaa mo bε wə Azi mân nın anun'n, bέ nwan bε 'bisa εmo ahin. Akilası nun Pilisi, bέ kvalaa mo bε yia bέ awulo εbεlε bε yə asənun'n, bέ nwan bε 'bisa εmo ahin wə yέ Mın dunman nun.

20 Anianman'n-mo kvalaa mo bε wə εwa'n, bέ nwan bε 'bisa εmo ahin. Εmo bίsa bέ nwvn ahin bε tό bέ nwvn nun ke anianman-mo yə yí'n bε mán míń.

21 Mín muonun yέ mun kεle εjole kpole εhi mun bisa εmo ahin o.

22 Svanlan m'ɔ ngulo man yέ Mín'n, munnzue hán yí! Malanata, yέ Mín le ba.

23 Yέ Mín Zozi yéyila εmo, o nwún εmo anwvn anwunvoe.

24 Mín kulo εmo kvalaatin, o sanlin ke yέ kvalaa yε nun yέ Mín Zozi Kilisi y'a yə kun.

liv

**Anyin
Anyin: Nyhyε Fufolε'n New Testament**

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Agni Sanvi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files
dated 26 Apr 2025

b4bf56fc-6e3d-5a7c-9f55-25d2c3645a88